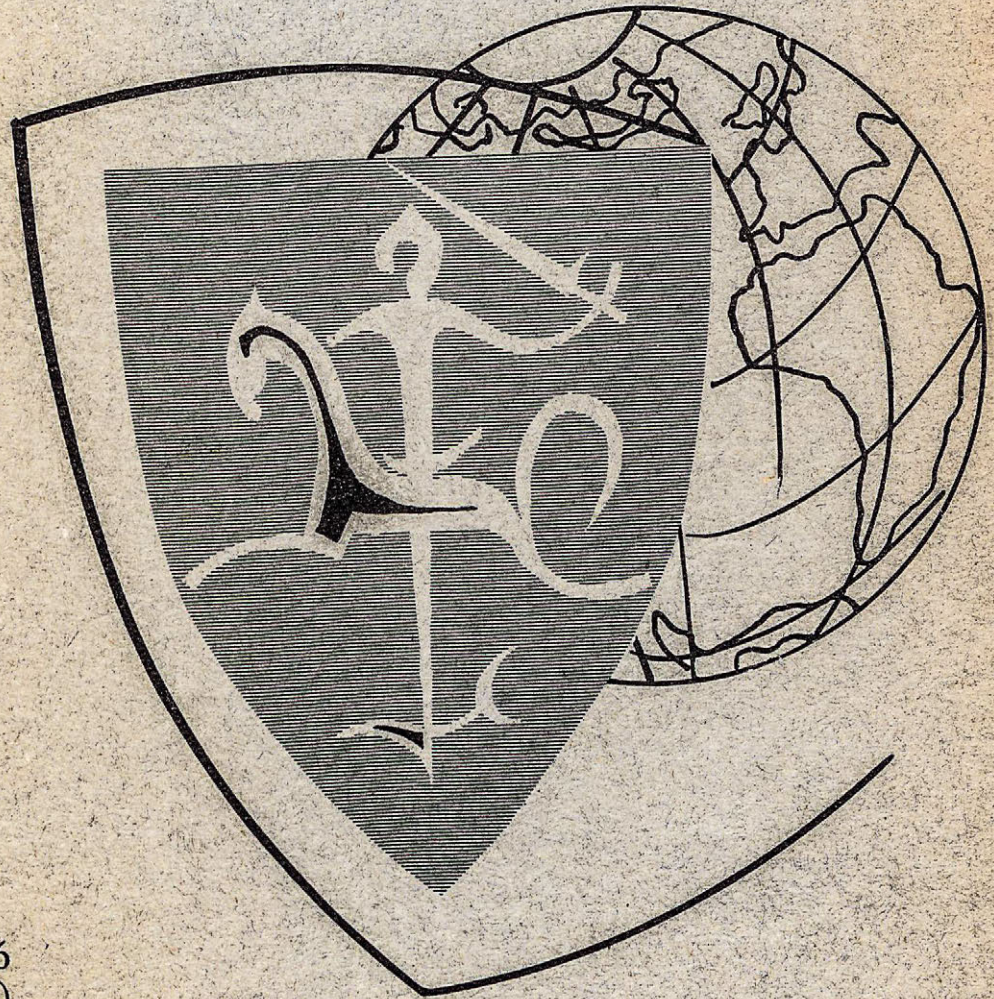

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ

LIEPA 1966
Nr. 3 (23)

BIULETENIS

LIETUVIŲ GYDYTOJŲ BIULETENIS.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos Organas.

Leidžia: Illinois Lietuvių Gydytojų Draugija.

Redaguoja: Vyr. Redaktorius Dr. S. Biežis.

Atsakomąsias Redaktorius Dr. M. Budrienė
9236 So. Longwood Drive,
Chicago, Illinois 60620.

Redakcinė Kolegija: Dr. S. Budrys, Dr. A. Garūnas,
Dr. F. Kaunas, Dr. R. Povilaitis, Dr. V. Tauras, Dr.
M. Vygantas ir B. Kožicienė.

Redakcijos bendradarbiai: Dr. V. Avizonis, Dr. K. Ba-
lukas, Dr. Z. Brinkis, Dr. Z. Danilevičius, Dr. K. Gu-
daitis, Dr. D. Jasaitis, Dr. J. Meškauskas, Dr. V. Ra-
manauskas ir Dr. A. Pacevičius.

Administratorius: Irena Makštutienė,
8743 Mobile Avenue
Oak Lawn, Illinois, 60453.

Prenumeratos kaina: \$4.00.

Spausdina M. Morkūno spaustuvė.

Straipsniai su autorių pavarde ar slapyvardė nebūti-
nai išreiškia leidėjų ir redakcijos nuomonę.

Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra kalbos, for-
mos ir stiliaus atžvilgiu.

LITHUANIAN MEDICAL BULLETIN

Dr. M. Budrys — Managing Editor

9236 So. Longwood Drive, Chicago, Illinois 60620
Subscription \$4.00 per year.

Biuletėnis išeina 4 kartus į metus. Prenumeratos
kaina 4 doleriai, mokama kartu su nario mokesčiu
skyrių iždininkui.

Kolegos nepriklausą draugijoms prašomi siųsti pre-
numeratos mokesį Lietuvos Gydytojų Biuletėnio Ad-
ministratoriui

IRENA MAKŠTUTIENĖ,
8743 Mobile Avenue,
Oak Lawn, Illinois, 60453

T U R I N Y S

<i>1965 m. Nobelio Medicinos Premija</i>	5
Dr. Z. Danilevičius	
<i>Treji Metai Narkomanus Gydant</i>	8
Dr. A. Narvydas	
<i>Albertas Schweitzeris</i>	9
Dr. K. Gudaitis	
<i>Kai Kuri Logika Lietuvos Liaudies Medicinoje</i>	14
Dr. J. Kriaučiūnas	
<i>Medicina Didžiojoje Britanijoje</i>	16
Dr. K. Valteris	
<i>Dr. Antanas Montvydas</i>	18
Dr. V. Tauras	
<i>Dr. Mykolas Devenis</i>	19
D. B.	
<i>Dr. Danielius Degesys</i>	19
<i>Vytauto Didžiojo Gimnazija</i>	20
<i>Veikla</i>	21
<i>Dantų Gydytojų Skyrius</i>	25
veda dr. R. Povilaitis	
<i>Atžalynas</i>	26
veda dr. M. Vygantas	
<i>Moteryų Kampelis</i>	31
veda B. Kožicienė	
<i>Kronika</i>	34
<i>Suvažiavimai - Konvencijos</i>	36

Jaunimo Metai perspektyvoje

Lietuvių Pasaulio Bendruomenė, žvelgdama į ateities horizontus, paskelbė 1966 metus Jaunimo Metais, kurie savo giliai reikšme uždeda mūsų jaunimui dideles ir atsakingas pareigas savitai reikštis. Iš to atsiranda būtinas reikalas sueiti, pasitarti, išsišnekėti ir atitinkamas išvadas bei sprendimus daryti globaliniai susirinkus į Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą.

Tai pirmasis tokis įvykis lietuvių išeivijoje. Šiame Kongrese iškyla viešumon mūsų jaunimo kolektyvinis galvojimas, jo pasisakymas lietuviybės išlaikymo ir jos plėtimo reikalais, pažiūros į pastangas Lietuvą išlaisvinti, savitarpis apsijungimas broliškais ryšiais kaip lietuvių kilmės vaikams, kurie parodys savo subrendimą, iš kurio išplauks pastovus apsisprendimas į ilgą rytojų. Juk galima laukti daug kalbų, broliškumo, patriotinio jautrumo, dinamikos, šūkių, protarpiais disonansų ir kit ko, kas jaunimui tinka, jo išgyvenama su tryškančia energija. Na, jaunimui daug kas galima ir jam atleidžiama.

Šis globalinio masto Kongresas, norisi įtikėti, rimtai pažvelgė į savo sielos gelmes apspręsti savo stiprybę lietuviybei ir nepalūžtamam ryžtui eiti tos lietuviybės tiesiu keliu, kuris užtikrins išeivijos juo mažiausiai sužalotą lietuviybės išlikimą būsimose kartose. Už atžalyno lietuviškumą pagrindinai atsakingi jo tėvai, kuriuose per savo vaikus atsispindi jų pačių lietuviškumas.

Tačiau vien faktas, kad mūsų jaunimas užsidegusiai ir gausiai ruošėsi Kongresan, tai iš anksto lyg nusakė jo lietuviybės stiprumą. Jį išlaikyti dažnai reikalinga ir moralinė ir medžiaginė vyresniųjų parama, kuri įgalintų vykdyti jo užsimojimus. Organizacinis jaunimui talkinimas, kurį jau ilgokai praktikuoja Lietuvių Gydytojų Sąjunga, specialiai nukreiptas medicinos ir dentisterijos studentams ir internams, kad artimesnius ryšius palaikyti, tikrai vertas rimto dėmesio ir kitoms profesinėms organizacijoms.

Sutartinas bendradarbiavimas mūsų jaunimo su senesne karta užtikrins džiuginančius rezultatus, kurių pavyzdžius jau su pasigėrėjimu stebėjome.

S. Biežis, M.D.

Redakcijos stalčiuje

Mieli kolegos:

Ne visi darbai ir sumanymai įvyksta ir pasiseka, tačiau visad malonu prisiminti tuos, kurie padėjo ir parėmė. Šiuo kartu noriu kalbėti apie mūsų jaunųjų studentų medikų konkursą. Su studentais medikais ir odontologais buvo tartasi dar sausio mėnesį. Jiems pažadėjus dalyvauti konkurse, pradėjome ieškoti konkurso vertintojų ir mecenatų. Labai mielai šiam sumanymui pritarė ir šią idėją parėmė prof. J. Meškauskas, dr. A. Kavaliūnas ir dr. V. Šaulys, kurie sutiko būti konkurso "teisėjais". Su dideliu entuziasmu laukėme konkurso darbų. Norėčiau ypatingai padėkoti dr. M. Vygantui, kuris nepaprastai daug įdėjo laiko ir vilčių šiam projektui. Negaliu nepaminėti mecenatų: korporacijų "Gaja" ir "Fraternitas Lithuanica", kurie taip noriai ir dosniai pažadėjo parūpinti premijas. Viskas buvo labai gražu ir saulėta, išskyrus mūsų jaunųjų pažadų. Ar dėl laiko stokos ar dėl nenoro, komisija gavo tik du darbu, kurie buvo atlikti universitetuose vasaros metu, grupėse. Tai eksperimentiniai darbai, skirti medicinos mokykloms.

Baigdama dar kartą noriu padėkoti visiems pritarusiems ir parėmusiems Jaunųjų Medikų Konkursą. **Atsakingoji Redaktorė.**

PADEKA. Lietuvių Gydytojų Biuletens redakcija nuoširdžiai dėkoja dailininkei **Adai Korsakaitei-Sutkuvieni** už menišką viršelį Biuletens nr. 2. Tai ne tik pagražino mūsų laikraštį, bet padidino ir jo vertę. Ačiū.

REDAKTORĖS ATSAKYMAI.

★ **Dr. K. Valteriui.** Jūsų straipsniai pavairina mūsų žurnalą. Tiek redakcija, tiek skaitytojai yra Jums dėkingi. Prašau nesustokite ties trečiuoju "tomu", lauksim daugiau. Ačiū.

★ **Dr. A. Grigaičiui.** Buvo tikrai didelis šurpizas gauti iš Jūsų straipsnį "Čzenčių terapija". Spausdinsime kitame numeryje.

★ **Dr. K. Gudaičiui:** Ilgai lauktas straipsnis, tikriausiai sakant, studija apie dr. Albertą Schweitzerį gautas. Ačiū. Spausdinsime per kelis numerius ir visą ištiesai. Ačiū.

★ **Dr. A. Zotovui:** Gal pats gražiausias bendradarbiavimas ir pagalba laikraščiui yra tada, kai

skaitytojai patys neraginami ir negrasinami atsiunčia medžiagos. Gavau ir Jūsų "Lietuviškos patarlės apie sveikatą, ligas ir gydytojus". Ačiū. Tikiu, kad tai nebūs paskutinis straipsnis.

★ **Dr. R. Sidriui:** Jau perskaičiau Jūsų straipsnį "Ofaltalogija be prietarų". Tikiu, kad patiks ne tik man, bet ir visiems, kurie skaitys.

ATITAIŠYMAS. LGB nr. 1 (21) buvo aprašytas dr. K. Valterio sūnus ir viskas labai susipainiojo. **Dr. K. Valterio sūnus** yra Raimundas, o ne Rimantas, Bristolio universitetas yra Bristolyje, o ne Londone (Bristolis nuo Londono yra už 116 mylių). Už klaidas atsiprašau.

Antroji medalio pusė.

Paviršutiniškai žiūrint į mano praėjusiame numeryje pateiktą metinę apyskaitą, atrodo, kad Biuletensis vartosi, kaip inkstas taukuose. Tikėkime, kad kada nors taip bus. Šiuo metu dar vis tebelaužom sau galvas iš kur gauti Biuletensio leidimui lėšų. Kaip buvo minėta, aukos, loterija, skelbimai ir sveikinimai Biuletensio kason įnešė \$1740.25, o už prenumeratas tebuvo surinkta \$1319.50. Vienerių metų Biuletensio išlaidoms padengti reikia mažiausiai \$2000.00. Skaitytojai teapmoka Biuletensio išlaidų dalį, o likusias lėšas reikia patiems sugraibstyti. Šiems metams lėšų užteks, kaip versimės ateinančiais metais, — priklausys nuo mūsų visų. Pakartotinai kreipiuos į kiekvieną lietuvių gydytojų skyrių ir į pavienius gydytojus, kad taip gražiai klestintis žurnalas ir ateityje būtų remiamas ir palaikomas.

Ta pačia proga noriu pranešti, kad pereitame Biuletensio numeryje pateiktoje apyskaitoje buvo praleistas Michigan valstybės skyrius. Michigan skyriaus atsiųsti \$36.00 (pereitais metais) tik dabar buvo perduoti Biuletensui. Rodos, taip lengva, kartu su siunčiamu Centru nario bei prenumeratos mokesčiu, prisiųsti narių sąrašą. Kiek daug būtų sutaupoma brangaus laiko!

Metų pabaiga ne už kalnų. Prašau skyrių išdininkus atsiskaityti su Centru. **Visiems gydytojams, per Centrą neatsilyginusiems, bus siuntinėjami paraginimai atsilyginti už Biuletensį.**

Tikėdama, kad, taip šiltai mūsų gydytojų remiamas, Biuletensis ir toliau riš mūsų lietuvišką gydytojų šeimą, būdamas jų mielas ir laukiamas svečias.

Biuletensio adm. vardu **I. Makštutienė.**

1965 M. NOBELIO MEDICINOS PREMIJA

Z. Danilevičius M.D.

Profesorai Francois Jacob, Andre Lwoff ir Jacques Monod gavo Nobelio premiją už medicinos ir fiziologijos mokslų pažangą, paskatintą jų darbo genetinės virusų kontrolės ir enzymų sintezės srityse. Visi trys taip pat yra daug pasižymėję kitose mokslinės veiklos srityse.

Kodėl gi Nobelio premija skirta už du beveik nepanašius mokslo darbus, virusų ir enzymų tyrimą? Atsakyti yra lengva, nes Lwoff'o latentinių virusų išaiškinimas, Monodo enzymų indukcija ir regresija, ir Jacobo virusų ir enzymų genetika, sudaro puikią kombinaciją, parodančią, kaip experimentavimas, realus ir tikslus galvojimas, ir nepaprasta intuicija suveda visas tris temas į vieną **molekulinės genetikos sritį**.

Kada Lwoff'as 1950 metais paskelbė savo svarbų darbą apie **latentinius bakterijų fagus** (bakterinius virusus), jau daug buvo žinoma apie "fagus" virulentiniame stovyje. Fagas prisitvirtina prie bakterijos apvalkalo ir per dvidešimt minučių sunaikina celę, atpalaiduodamas gausybę naujų faginių dalelių. Iš tikro, virulentinės savybės buvo taip gerai žinomos, kad fagas buvo tapęs vienu iš pačių pagrindinių organizmų genetikos tyrimuose. Bet latentiniai fagai, atrasti 1921 metais Bordet'o, ir dalinai išaiškinti 1929 metais Burnet'o, buvo vis dar kontroversiniai objektai ir buvo gerokai diskredituoti, pagaliau beveik visai nebevaidino jokio vaidmens virusų tyrimuose.

Latentiniai fagai pasireiškė regimai spontanine lyzės pradžia, kurią sekė celės griūvimas ir naujų fagų atpalaidavimas maždaug vienoje celėje iš tūkstančio bakterinių celių, esančių bakterinėje kultūroje. Ar tas sporadinis fenomenas buvo stimuliuojamas latentinio fago celės viduje, ar celė buvo veikiamą nežinomo fago užkrėsta iš lauko? Kol tas klausimas nebuvo atsakytas, molekulinės genetikos moksle fagams vietos nebuvo.

Lwoff'as drauge su Gutmann'u, naudodami mikromanipuliatorių, izoliavo atskiras bakterijų celes, užlaikančias savyje latentinį fagą. Jie leido celėms dalintis ir paskui izoliavo jų palikuonis. Kartodami tą procesą kelis kartus, jie įrodė, kad kiekviena iš tų celių turėjo savyje latentinį fagą ir bet kuri iš tų celių tam

tikromis sąlygomis galėjo pereiti į lyzės stovį ir paliuosuoti daugiau fagų. Be to, kultūros mediuamas tikrai neturėjo jokių panašaus viruso pėdsakų. Lwoff taip pat sugebėjo įrodyti, kad fagus savyje nešiojančios bakterijos, veikiamos tam tikrų mutageninių veiksmių, kaip rentgeno spindulių, ultravioletinių spindulių, arba garsvyčių dujų (iperito), buvo pajėgios tuoju pereiti į lyzę, paliuosuoti fagus, ir žūti.

Po Lwoff'o įrodymo, kad latentiniai fagai existuoja celėse, virulentinių ir latentinių fagų, arba — **profagų** (kaip jie vėliau buvo vadinami) teorija sužydėjo visu gražumu. **Hershey ir Chase** įrodė, kad fagų genetinė molekulė susideda iš desoxyribonukleinės rūgšties (DNA), kuri virulentiniame stovyje replikuojasi bakterinės celės sąskaiton, indukuoja fago proteininio apvalkalo sintezę, ir pagaliau paliuosuoja naujus fagus. Remdamiesi Lederberg'o, Hayes ir kitų darbais, **Jacob** su E. Wollman'u įrodė, kad **profagas yra fago DNA**, priklausanči bakterijos nuosavai genetinei medžiagai, ir replikuojama pėda pėdon su bakterinių celių dalinimusi.

Bakterijos, turinčios savyje profaginę DNA rūšį buvo pavadintos "lysogeninėmis". Sekantis klausimas, kuris turėjo būti išaiškintas, buvo: kaip lysogeninės bakterijos išvengia staigaus žuvimo, turėdamos savyje lysogeninį sproginimo pradą ir turėdamos savyje profagą? Kitaip sakant, kaip jos tvarko ir kontroliuoja savyje profaginę DNA? Ir vėl lemtinas eksperimentas buvo atliktas Jacob ir Wollman'o; jie įrodė, kad kai lysogeninė bakterija susijungia su nelysogenine bakterija, kuri vis tik gali užsikrėsti virulentiniu fagu. Lysogeniniai palikuonys gimsta tik kai moteriškoji bakterija turi savyje profagą.

Jei procesas yra atvirkščias, ir jei vyriškoji celė neša ir perduoda moteriškajai savo profaginę DNA, tada įvyksta lyzė tuo pačiu momentu ir tuoj pat yra atpalaiduojami nauji fagai. Tas bandymas privedė prie puikios naujos hipotezės, kad **lysogeninė bakterinė celė turi savyje genetiniai nulemiamą fago represorių**, kurio nėra tose celėse, kurios yra jautrios virulentinei lyzei. Lwoff'as yra pasakęs savo garsioje Leeuwenhoeko vardo paskaitoje Anglijos Karališkoje Mokslų Draugijoje: "Vi-

rusinės funkcijos nepasireiškia lyzogeninėse bakterijose, nes jos yra represoriaus prilaikomos ar stabdomos.”

Nobelio laureatų Kornberg'o ir Ochoa darbas yra parodęs, kad net keletas enzymų yra reikalinga fago DNA sintezei. Profaginėje studijoje fago DNA yra replikuojama bakterinės DNA polimerazos, kuri yra prisitvirtinusi tam tikroje vietoje prie bakterinės DNA molekulės. Bet fago DNA laisvam replikavimui yra reikalingi kiti enzymai. Pagal represijos teoriją, šitų enzymų sintezė lysogeninėse bakterijose yra stabdoma — represuojama. Rezultate, profaginė DNA gali replikuotis tik tada, kada ji yra prijungiamą prie bakterinės DNA.

Antroji tyrimų pusė, kuri pirmiau buvo visai nesurišta su čia išdėstytomis teorijomis, prasidėjo su studijomis apie “adaptinius” enzymus. **Adaptinis enzymas** yra tas, kuris yra tik tose bakterinėse celėse, kurios yra užaugintos ant tam tikrų maitinamų medžiagų, kurias tas enzymas gali veikti. Jis įgalina bakteriją prisitaikyti tam tikrai maitinamajai medžiagai. Iškil klausimas ar: 1) adaptinis enzymas atsirado iš natūralinės selekcijos kelių mutuojančių celių, kurios atsitiktinai turėjo to enzimo, ar 2) cheminė substrato galia atpalaidavo latentinį veiksnį, ar 3) to enzimo nebuvo nei vienoje bakterinėje celėje nei jokiam (aktyviame ar latentiniame) stovyje, bet jis buvo pirminiai sintetizuotas maitinamosios medžiagos įtakoje.

Monod įrodė, kad būta specialių genų, atsakingų už adaptinio enzimo pasigaminimą, ir kad trečioji enzimo kilimo teorija — indukcijos kelias — buvo teisinga. Be to, Monod, o taip pat (nepriklausomai ir atskirai) ir Woods, rado, kad enzymai atsakingi už sintezę celėje buvo represuojami arba stabdomi savo pačių gaminto galutinio produkto. Tokiais atvejais visos eilės enzymų sintezė savo eigoje buvo blokuojama tų pačių enzymų galutinių produktų pertekliaus.

Smulkesnioje adaptinio enzimo **beta-galaktosidazės** studijoje (šitas enzymas metabolizuoja laktozę *Eschericia coli* bakterijose) Monod parodė, kad enzimo molekulės buvo naujai sintetizuojamos pridėjus daugiau laktozės. Kai Jacob atėjo Monod'ui į talką, ir kai juodu pradėjo genetinius eksperimentus, kurie buvo taip lemtingi profagų interpretacijoje, prasidėjo tų dviejų teorijų fuzija.

Buvo izoliuotos mutantinės bakterijos, kurios nesugebėjo sintetizuoti **beta-galaktosida-**

zės, bet kurios, kontakte su laktoze, sintetizavo panašų, bet inaktyvų baltymą. Taip pat jie rado mutantus kitokio geno, kuris valdė kito enzimo “permeazės” sintezę; permeazė tvarko substrato naudojimą. Abu tie mutantai buvo iš gerai žinomų struktūrinių genų klasės, kurie savyje turi enzymų sintezės, o taip pat ir enzymų struktūros kodą. Dar buvo rasta kita mutantinių bakterijų klasė, kurios genai taip pakeisdavo celę, kad abu enzymai — **beta-galaktosidazė** ir **permeazė** — buvo sintetizuojami net ir indukcinės maitinamosios medžiagos nesant. Tai rodė, kad normaliose bakterijose esama naujos genų klasės (reguliuojančių genų), kurie anksčiau buvo rasti tik kukurūzų grūduose, bet ir ten tik dalyje kukurūzo medžiagos. Visi tie mutantai buvo genetiškai paskirstyti po bakterinę DNA; tą išskirstymą pavyko užfiksuoti ir aprašyti.

Poruojant vyrišką bakteriją, turinčią savyje beta-galaktosidazės, su moteriška bakterija, to enzimo neturinčia, Jacob ir Monod, dirbdami kartu su Riley ir Pardee, rado, kad naujos enzimo molekulės buvo sintetizuojamos vienos minutės laiku, po to, kai genas pereidavo iš vyriškos celės į moteriškąją. Nepaprasto įdomumo eksperimentai parodė, kad reguliuojantieji genai neprivalo būti arti prie enzyminių genų, bet kad jie gali išvystyti savo veikimą net į sekantį DNA chromozomą toje pačioje celėje. Taip pat plusinis R^+ genas buvo rastas esąs dominuojąs, lyginant su neigiamu konstitutiniu R^- genu.

Nobelio premijos laureatai.

Jacob ir Monod spėjo, kad **regulioją genai** gamina **represuojančią medžiagą**, kuri arba jungiasi su induktoriumi (kaip — laktozė) ir ji neutralizuoja, arba, nesant induktoriaus, susijungia su DNA tokioje vietoje, kuri atitinka struktūriniam genams, lemiantiems enzimo sintezę (operatoriai), ir tada blokuoja tų genų veikimą.

Pasirodo, kad ta hipotezė buvo teisinga, kai pamatyta, kad mutacija operatoriaus vietoje (molekulės struktūroje) užkirsdavo represoriui kelią veikti į struktūrinius genus, esančius betarpiškai šalia geno operatoriaus. **Genas - operatorius** neturi jokios įtakos į **beta-galaktozidazės** geną, kuris yra kitame chromozome toje pačioje celėje.

Šita regulatorių, operatorių ir struktūrinių reguliuojamų genų schema (**operonas**), buvo sėkmingai pritaikyta ir kitose sistemose, o ypač sistemoje, liečiančioje represuojamus enzymus, lemiančius histidino ir arginino sintezę bakterijose. Represinė substancija yra veikli tik tada, kada ji susiduria su tos sistemos galutiniu produktu ar metabolitu.

Šiuo momentu pati struktūra ir esmė, o taip pat ir tų represinių substancijų izoliavimas yra dar tik spėliojimų stadijoje. Pirmiausia buvo įtarta RNA, paskui baltyminė molekulė, tikrai įrodyti nepavyko, bet ir iš tų spėliojimų išsiskristalizavo visai nauja sąvoka apie tai, kaip baltymai gali veikti kaip represoriai.

Genai - reguliatoriai buvo rasti aukštesniuose organizmuose; jau žinoma, kad yra žmonėse liga, kuri remiasi hemoglobino defektu sintezės reguliatorių sistemoje. Ateičiai, reguliatorių genų teorija patiekia naują daug žadantį būdą išspręsti seną ir vis dar neišspręstą problemą, kaip, organizmui besivystant, diferencijuojasi celės; beje, šiuo metodu galime perprasti ir atminties mechanizmo pagrindus. Šioje srityje neseniai jau atlikti bandymai čia, Amerikoje, kuriais įrodyta, kad perskiepijant DNA su "įspaustais" atminties ženklais iš vienos pelės į kitą, tų ženklų atmintis buvo gana tiksliai perduota. Tai dar vis teorija, bet iš tos hipotetinės teorijos gali iškilti netikėtai svarbių naujų atradimų.

Žmogui, kuris turi mažą bendro su šiais grynai biologiniai teoretiniais bandymais, visa fagų ir enzymų teorija gali daugiausiai imponuoti savo indukcijos ir represijos aspektais, veikiančiais į lysogenines bakterijas, ir tų aspektų perkėlimu į indukuojamų ir represuojamų

enzimų sritį. Bet, be abejo, tai yra perdidelis supraslinimas kombinuoto mokslinio galvojojimo ir sprendimo būdo.

Kai kurios **Nobelio premijos** medicinoje būdavo skiriamos dėl didelės praktinės atradimų reikšmės, kaip antai, insekticido DDT atradimas, bet, kaip dabartinė premija rodo, kad ji skiriama ir už atradimus, kurie šiuo metu jokio praktinio pritaikymo neturi. Paskutinių devynių metų laikotarpyje, nuo to laiko kai Beadle, Lederberg ir Tatum laimėjo šią premiją už biocheminių mutacijų atradimą ir pritaikymą, daug premijų buvo skirta molekulinės genetikos srityje.

Dabartinė premija yra labai teisingas ir pagirtinas pripažinimas genialios prancūzų trejūkės: Lwoff'o, kuris iš protozoologo virto virologu, Monod'o — išlikusio biochemiku, ir Jacob'o — išaugusiu tikru genetikos specialistu. Taip pat ši premija yra svarbi tuo, kad ji pripažino **sintezę modernioje biologijoje**, ir kad ji užakcentavo tarpspecialybinių bendradarbiavimą, nes abu tie faktoriai gali ateityje nulemti milžinišką pažangą teorinių ir net praktinių implikacijų galimybėse.

Šis straipsnis rašytas sekant profesoriaus D. Lewis, Anglijos Karališkosios Mokslų Draugijos (Akademijos) nario, straipsnį atspausdintą **The New Scientist**, 28 tomo 167-168 puslapiuose, 1965 metų spalio mėnesio 21-mos dienos laidoje. Profesorius Dan Lewis, dėstęs botaniką Londono Universitete nuo 1948 iki 1957 metų, yra anksčiau buvęs genetikos skyriaus vedėjas John Innes Hortikultūros Institute, Hertforde. Į karališką Mokslų Draugiją jis buvo išrinktas 1955 metais. Nuo 1961 iki 1962 metų jis buvo vizituojuojantis genetikos profesorius Kalifornijos Universitete, Amerikoje.

• Kaip galima vilkaloku taptie.

Kitą syk ukinikai begerdami karčemoj susimainė viens su kitu diržais; kaip tik apsijuosė viens ukinikas mainu teip ir išbėgo vilku. Bėgiojo per dvidešimt metų vilku: ale vieną sykį prisitaikęs prie vieno ukiniko pavogė avį. Šeimyna jį pradėjo vytie, jam nebuvo kur pasidėt, jis turėjo šokt per tvorą — per dvidešimt metų dieną, naktį ant oro tas diržas papuvo, o kaip už tvoros užsikabino — tas diržas nutruko, ir jis stoji žmogum. Paskui jis apsakė vilkišką gyvenimą. (Dr. J. Basanavičius, 1905)

TREJI METAI NARKOMANUS GYDANT

Dr. A. Narvydas

Jau treji metai, kaip dirbu narkomanų ligoninėje. Prisirinko išpūdžių iš asmeninio patyrimo, kuriais noriu pasidalinti su kolegomis.

Kaip žinome, šiuo metu vyrauja nuomonė, kad **narkotikų vartotojai** turėtų būti gydomi, o ne traktuojami kaip nusikaltėliai. Tos pažiūros išdavoje, prieš keletą metų ir buvo atidaryta mūsų ligoninė New Yorko valstijoje.

Nesunku pasakyti, kad narkomanai turi būti gydomi, bet daug sunkiau žinoti, kaip tai daroma. Šios srities dabartinės mūsų žinios yra labai ribotos, todėl ir rezultatai nėra labai geri. Nuomonių yra daug. Yra sakoma, kad žmonės narkotikus vartoja dėl to, kad jie turi tam "**nesąmoningas priežastis**". Tas priežastis suradus, esą, bus nesunku padėti to įpročio nusikratyti. Taip pat sakoma, kad narkomanija yra gilesnių asmenybės sutrikimų išraiška. Teigiama, kad narkomanai esą "nesubrendusios, regresavusios, nepakankamos, netikros, psichopatinės asmenybės" ir pan. Nekreipiama dėmesio į tai, kad tas pats asmuo, su visomis išvardintomis blogybėmis galėjo gyventi normalų gyvenimą iki nepradėjo vartoti narkotikus. Rimtesnio tyrimo toje srityje nesimato. Įvairūs tyrinėtojai, daugiausia socialinės globos darbuotojai (social workers) ir psichologai, randa tai, ką nori surasti, ir kas negriauna nusistovėjusių, kad ir nemokslinių teorijų. Daugelio dėmesys yra nukreiptas į **psichologinę problemos pusę**, ten ir dedama dauguma vilčių. Tačiau tie psichologiniai metodai yra išsemti ir naujų rezultatų iš jų laukti nėra tikslinga.

Labiau tikslinga atkreipti dėmesio į **fiziologinę** ligos pusę ir suprasti, kas atsitinka su žmogaus organizmu, kai jis pripranta prie narkotikų.

Kodėl, pvz., narkotikus staiga nutraukus, žmogus fiziniai rimtai serga ir net gali mirti. Atrodo, ši sritis netiriama, arba tiriama taip nežymiai, kad to negalima net pastebėti. Tenka neretai skaityti, kad "vadovaujamas autoritetas" teigia narkomaną esant schizofreniką. Tokio teigimo negalima skaityti moksliniu esant.

Neseniai teko skaityti A. M. A. žurnale straipsnį, kuriame **narkomanija apibrėžiama kaip gilesnių asmenybės sutrikimų apraiška**

ir turinti būti kaip tokia gydoma. Tokie ir panašūs apibrėžimai atrodo moksliskai ir daugelį patenkina. Tačiau, vėl krinta į akis faktas, kad dauguma narkomanų yra negrai ir portorikiečiai. Kažkaip sunku patikėti, kad jų tarpe yra keleriopai daugiau kaip pas kitus žmonių, turinčių emocinių sutrikimų, nuvedančių prie narkotikų vartojimo. Kitaip tariant, atrodo, kad faktai nėra tokie, kaip apie juos mėgstama kalbėti.

Įvairūs kalbėtojai tvirtina, kad morfinistas, heroinistas ir t.t. yra manipuliantas, nepatikimas, melagis, kombinatorius ir pan. Labai dažnai tenka girdėti panašiai kalbant ir gydytojus, dirbančius su narkomanais.

Reikia pasakyti, kad jų nuomonės kartais nėra jų pačių sudarytos, bet jiems įkaltos iš viršaus, aukštesnių pareigūnų ir gydytojų aukštesnėse administracijos vietose. Jeigu paklaustumei tokį kalbėtoją ar jis turi patyrimo su kareiviais, studentais, mokiniais ir kitomis grupėmis, kurios susideda iš žmonių daugiausia jauno amžiaus, pamatysi, kad kalbėtojas daugeliu atvejų neturi tokio patyrimo ir todėl negali žinoti kad daug jaunų žmonių yra lengvabūdziai, gali pamanipuliuoti, pakombinuoti, "apsvarstyti" savo viršininką ar mokytoją ir panašiai. Todėl atrodo, kad išvardintos charakterio savybės pasitaiko ne vien narkomanų tarpe, bet yra pastebimos ir kitose jaunų žmonių grupėse. (Narkomanai daugiausia jauni).

Atrodo kad narkomanas savo charakterio bruožais **nėra skirtingas nuo kitų to paties amžiaus**, to paties išsilavinimo ir to paties socialinio lygio žmonių. Tačiau čia nereikia painioti tų bruožų, kurie yra įgyti po to, kai žmogus pradėjo narkotikus vartoti. Narkomanas dažnai turi pasidaryti ir manipuliantas ir vagis ir melagis ir apgaudinėtojas ir t.t., bet šitos savybės jau yra įgytos ryšium su narkomanija. Dažnas gali išgirsti pareiškimus, kad narkomanas yra gimęs skirtingas. Šis autorius mano, kad jis tokiu yra tik pasidaręs dėl narkotikų ir įvairiausių sunkumų ryšium su jo narkomanija.

Daugiau kaip prieš pusmetį aukštas Washingtono pareigūnas kritikavo narkomanų gydymą. Jo pareiškimas skambėjo maždaug taip:

“Therefore, it is true that not the addict turns to crime (to provide money for his addiction), but the criminal turns to addiction.” Aukštas pareigūnas patarė užmiršti visoki gydymą, o **siųsti narkomanus į kalėjimą.**

Čia vėl krinta į akis faktas, kad Anglija turi apie keturis šimtus narkomanų, o vien New Yorke miestas gali jų turėti daugiau 50,000. Vėl kyla mintis, kodėl Anglijoje į narkomaniją šitaip nežiūrima, ir ten niekas nėra pastebėjęs, kad jų narkomanai pradėjo vartoti narkotikus tik dėl to, kad jie yra **nusikaltėliai, linę į visokios rūšies nusikaltimus**, įskaitant ir vaistų nelegalų ėmimą. Atrodo, kad kai kurių mūsų pareigūnų galvojimas nėra logiškas. Negali gi būti, kad mūsų krašte narkotikų ėmėjas yra nusikaltėlis, “who turned to drugs”, o tuo tarpu Anglijos narkomanas yra visai kitoks, ir todėl ten niekas nepriėjo išvadų, kokių kartais mūsų aukšti pareigūnai prieina.

Narkotikų ėmimas yra sena žmonijos liga. Per daugelį šimtmečių nebuvo pastebėta, kad narkotikų vartotojais pasidaro tik tie, kurie turi kokį tai specialų, ne visai normalų charakterį. Todėl, atrodo, kad kartais mūsų krašte daromi panašūs pareiškimai nėra moksliški, ir į juos reikėtų žiūrėti kaip į tokius.

Grįžtant prie klausimo, kodėl narkotikų vartotojai daugumoj yra **portorikiečiai ar negrai**, krinta į akis tų grupių kai kurie savotiški bruožai. Jie linę laikyti savo paslaptis savųjų tarpe, negreiti pasitikėti valdžios organais, ir atrodo, kad narkotikų pirkliams yra lengviau

egzistuoti jų tarpe, kadangi jų žmonės nenori būti įmaišyti į šios rūšies reikalus ir neskuba bendradarbiauti su valdžios organais. Įsivaizduokime, kad kas nors pradėtų pardavinėti narkotikus Marquette Parke, tokiu atveju beveik kiekvieno lietuviuo motina skubiai praneštų policijai, ir pirklys ten negalėtų varyti pragaištingo darbo jaunimo ir kitokių žmonių tarpe.

Dirbant su portorikiečiais ar negrais, susidaro įspūdis, kad jie žiūri į valdžios organus su tam tikru nepasitikėjimu. Ta aplinkybė, atrodo, yra gana palanki narkotikų vartojimo plitimui jaunimo ir kitokio amžiaus žmonių tarpe.

Krinta taip pat į akis, kad **narkotikus yra lengva gauti.** Kalbant su narkomanais niekad negauni įspūdžio, kad jiems kada nors yra sunkumų vaistus gauti, jeigu tik jie turi pinigų. Kaip tai keistai atrodo, kad 50,000 o gal ir 100,000 narkomanų lengvai sužino vietas kur narkotikus parduoda, tuo tarpu policija turi sunkumų tas vietas rasti. Kas tai nėra tvarkoj šioje srityje.

Galvojant apie narkomanų gydymą, atrodo kad, narkomanija mėgsta aplinką, kuri vadinama “slum conditions” (lūšnynai). Reikia tikėtis, kad bus panaikinta nešvara ir apsileidimas mūsų miestuose. Kada nors miestai atrodys gražesni, šviesesni, kultūringesni. Atrodo, kad mes turėsime daugiau gražių pastatų, meno galerijų, paminklų, operų, muziejų, parkų, futbolo aikščių, fontanų ir gėlynų ir tada mažiau reikės statyti psichiatrinių ligoninių, kalėjimų, policijos įstaigų, proto ligų klinikų ir panašiai.

ALBERTAS SCHWEITZERIS

Dr. K. Gudaitis

Įvairūs laikotarpiai turi saviškai žymių žmonių. Dvidešimtas amžius, rodos, ypatingai pasižymi vienaip ar kitaip garsėjusiais asmenimis, veikusiais žmonių buitį. Vieni iš jų pasižymėjo tuo, kad paneigė šimtmečiais žmonių kurtą dvasinę, kultūrinę ir socialinę santvarką, sunaikindami žymią žmonių dalį bei nebeatstatomas kultūrinės vertybes: jie paneigė ir šventvagiškai išniekino tai, kas tautų generacijoms buvo šventa ir teikė viltingą prasmę gyvenimui. Kiti

pasižymėję amžininkai siekė savo teigiamais įnašais sukurti pilnesnį, turiningesnį bei prasmingesnį žmogaus gyvenimą. Šios rūšies asmenys žmonijos būvyje lieka jų laiko kūrybinės dvasios išraiškos gairėmis ir švyturiais. Vienas iš tokių kūrybiškai teigiamų asmenybių yra **Albertas Schweitzeris**. Iš prigimties turėjęs dvasinių gabumų, didelį fizinę energijos apstą bei neišsenkamą darbštumą, jis gausiai reiškėsi kūrybiškai įvairiai. Dėl to jį sutinkame teologi-

jos, filosofijos, literatūros bei medicinos srityse. Šio rašinio ribose negalėsiu plačiai atvaizduoti A. Schweitzerio gyvenimo, teteiksiu stambesnių ir žymesnių jo gyvenimo bei veiklos poreiškių, kurie stambiais bruožais parodytų, kas buvo Schweitzeris ir jo siektasis buitės tikslas.

A. Schweitzeris gimė 1875 m. sausio 14 d. Kayserberge, aukštutiniame Elzase. Jo senėliai buvo vokiečiai, atsikėlę iš Šveicarijos į Elzasą, o jo tėvas Louis Schweiceris ev. liut. kunigas Guensbache, tuomet Vokietijai priklausiusiame Elzase, dėl to ir Albertas jaunystėje buvo Vokietijos pilietis, kas vėliau, kaip pamatysime, padarė jam didelių sunkumų. Jau jaunystėje Albertas parodė **muzikai gabumą**, kurį jis, matyti, buvo paveldėjęs iš savo didžiai muzikalaus senelio iš motinos pusės. Sulaukęs vos 9 m. amžiaus, jis jau laisvai grojo vargonais tėvo atliekamose bažnytinėse pamaldose, vėliau jau garsėjo vargonų muzika, ypač Jono Sebastijono Bacho (1685-1750) veikalų improvizacija; be to, jis pasidarė žymiu vargonų konstrukcijos ir statybos žinovu.

1885-1893 m. Muelhausene jis ėjo gimnazijos mokslą. Kaip pats pasakoja, jis nebuvo iš gabiųjų. Bet kai jis pagaudavęs būdą, kaip dalyką suprasti, tuomet jis jau eidavo tvirtais žingsniais saviška dalyko pagava pirmyn. Gimnazijoje jis labiau mėgdavo gamtos ir istorijos pamokas; iš tų dalykų gaudavo geriausius pažymius. Beeidamas gimnaziją, jis lygiagretiškai mokinosi toliau ir muzikos. Tėvo įtaka, tikibinis auklėjimas ir religinga nuotaika šeimoje didelė dalimi lėmė, kad jis pasirinko dvasininko pašaukimą; be to, jo intuityvus linkimas į religinius ir filosofinius dalykus ir turėjo lemiančios reikšmės teologijai ir filosofijai studijuoti. Kaip toliau matysime, religinis poreikis užpildė didžiąją jo asmenybės dalį.

1893-1897 m. Strassburgo universitete jis studijavo **teologijos ir lygiagretiškai filosofijos mokslus** ir, baigęs teologines studijas Strassburge, filosofiją papildomai studijavo Sorbonne universitete Paryžiuje (1898 m.) ir vokiečių filosofus — Berlyno universitete (1899 m.). Šalia teologinių ir filosofinių studijų jis kartu **studijavo ir muziką bei tobulingos vargonų grojime** pas tuo laiku žinomus muzikus Paryžiuje, pvz. Charles Marie Widor, Philipp, Marie Joell Trautmann ir kt. Iš įvairių muzikų teorijų jis susidarė savišką sintezę, kuri įgalino jį grojamam veikalui suteikti Schweitzeriui būdingą

muzikinį niuansą, dėl to ir jo improvizuojama Bacho vargonų muzika laikoma viena iš geriausių, kadangi savo giliu muzikos juslingumu ir savo ypatinga grojimo technika jis pajėgdavo jausmingai išreikšti gilią veikalo prasmę su viduriniu pergyvenimu. Laikui bėgant jis garsėjo vargonų muzika ir anuo metu Vakarų Europoje — Vokietijoje, Prancūzijoje, Ispanijoje ir kt. žymesnieji muzikos koncertai neapsieidavo be Schweitzerio dalyvavimo; be to, jis duodavo ir vienas vargonų muzikos koncertų. Ilgainiui jo vargonų muzikos koncertai teikdavo pajamų šaltinį jo medicininei misijai.

Jis nesitenkindavo atitinkamo dalyko vadovėlių ar pedagogų teikiamomis trafaretinėmis žiniomis. Ne pagal vadovėlius, o gilesnėmis dalyko studijomis susidarydavo savišką dalyko sampratą. Dėl to egzaminų metu, neatsakinėdamas pagal nustatytą šablona, turėdavo kai kada sunkumų. Jam beveik atsitikdavo panašiai, kaip atsitiko paveldėjimo mokslo pradininkui Grigaliui Jonui Mendeliui (1822-1884), kuris net pakartotinai mėginęs neišlaikė vidurinės mokyklos mokytojo egzaminų dėl to, kad gamtos mokslo klausimus atsakinėjo ne pagal vadovėlius, o dėstė savo pažiūras, kurių egzaminatoriai nesuprato. Nemėgo Schweitzeris paviršutiniumo ir bet kaip padaryto dalyko savigyrai. Dėl to ir jo moksliniai darbai pasižymi giliu esmės ir tiesos ieškojimu.

Savo pirmame mokslo darbe apie **Kanto religijos filosofiją** (Die Religions-philosophie Kants, 1899 m.), už kurį gavo fil. dr. laipsnį, svarbiausiai jis pirmas pastebėjo, ko ankstesnieji Kanto filosofijos aiškintojai ir kritikai nebuvo pastebėję, kad Kantas vartoja žodžius įvairia prasme, dėl to seka nenuoseklumai bei neaiškumai. Jis rado, kad pvz. Kanto svarbiausiame veikle "Gryno proto kritika" (Kritik der reinen Vernunft, 1899 m.), kuriame nagrinėjama ir religijos filosofija, atskirose dalyse žodis "verstaendlich" (supratimas) yra pakeistas žodžiu "uebersinnlich" (jausmingas, antjuslinis), šį vartodamas pirmojo žodžio prasme. Dėl to Schweitzeris priėjo išvadą, kad Kanto veikalo tam tikros dalys yra įvairiais laikais skirtingai rašytos ir tik vėliau viename veikle kartu sujungtos, ir dėl to jų kai kurios prasmingai nesiderina. Toliau jis susekė, kad Kanto mąstyme yra nepastovumų, vyksta lyg lūžiai, vienos schemos mąstymas liejasi į kitą, ir atsitinka, kad ankstesnio teigimo vėliau nebesilaikoma,

skirtingas sampratas siekia suvienyti, kas Schweitzerio nuomone ne visada įvykdoma, pvz. religijos filosofiją vienyja su etika, dėl to Kanto religijos samprata virsta etine arba moraline religija.

Teologijos moksle jis savarankiškai ieškojo pagauti evangelijos prasmę ir priėjo išvadas, kurios neatitiko tuometinių teologų aiškinimų. Dėl to, kaip toliau matysime, jis turėjo trukdančių sunkumų. Savo teologinėje studijoje apie **Paskutinės Vakarienes problemą** (Das Abendmahlsproblem...) — už šį darbą 1900 m. jam buvo suteiktas teologijos licencijato laipsnis —, pasiremęs pirmykščiais šaltiniais, jis parodė, kad paskutinė vakariene (komunija) pirmųjų krikščionių buvo kitaip suprasta ir skirtinga prasme vartojama, negu šių laikų krikščioniškosios religijos praktikuota. Kitą svarbią teologinę problemą Schweitzeris nagrinėjo ir sprendė savo veikale **Mesijo misijos ir kentėjimo paslaptis** (Das Missianitaetsund Leidensgeheimnis), už kurį jis 1901 m. gavo teologijos privat docento teises. Priešingai kitų aiškinimams, siekiantiems pažadėtojo mesijo atėjimą ir savęs aukojimą apgaubti spiritualine prasme, Schweitzeris savo nuodugna studija akivaizdžiai parodo, kad pažadėtasis Mesijas yra Kristus, kad Kristus, atitinkamai žydų viltį, jog laukiamasis mesijas tikrai išlaisvins žydų tautą, skelbė realią veik įvyksiančią Dievo karalystę žemėje ir dėl to savo (Kristaus) pasekėjus perspėjo būti tinkamai pasiruošusiems.

1899 m. Schweitzeris buvo ordinuotas ir paskirtas šv. Mykolo bažnyčios kunigu Strassburge, o 1902 m. jis buvo pakviestas St. Thomo teologijos kolegijos (fakulteto) profesoriumi ir veik tapo tos kolegijos direktoriumi. Jis jau spėjo garsėti savo giliai prasmingais ir patraukliais pamokslais, profesorių tarpe žymėjosi autoritetu filosofiniais ir teologiniais klausimais. Taigi iki šiol mes matome Schweitzerį — perdėm veržlų teologą, darbštų filosofijos ir teologijos mokslų tyrinėtoją ir gabų garsėjantį muziką. Rodos jo buities tikslas yra aiškiai atžymėtas. Ir štai 1905 m. įvyksta gilus lūžis **Alberto Schweitzerio gyvenime**.

Pasireiškia antrasis Schweitzerio asmenybės aspektas. Jau studentavimo laikais pradėjo ryškiai formotis ši jo savybė. Bet šitas reiškinys jau turėjo savo pradus įgimtose jo asmenybės savybėse. Vaikystėje jis mėgdavo būti nuošaliai gamtos prieglobstyje ir ten nesąmoningai

pergyventi Visatos amžiną dvelksmą, o gamtos reiškiniai jam sukeldavo šventiškai slėpiningą nuotaiką. Kai jis kitų berniukų pavyzdžiu vieną kartą taikė šauti paukštį, tą akimirką suskambėjo bažnyčios varpai ir jam lyg intuityviai priminė „neužmušk“. Nuo to laiko jis nebežudė jokio gyvio ir ilgainiui išvystė savo pasaulėžiūrą, kurią formulavo dėsniu: **‘Pagarba gyvybei’** (Reverence for life). Būdamas iš gana pasiturinčios šeimos, neturėjo jis jokių rūpesčių ar finansinių sunkumų eiti mokslą. Tačiau mokslą eidamas stebėjo, kad dažnai gana gabūs studentai dėl neturto turėjo sunkiu pašaliniu darbu užsidirbti pragyvenimą, ir jiems buvo sunku eiti mokslą, o kiti gabūs jauni žmonės dėl neturto visai negalėjo eiti mokslo. Tie stebėjimai kėlė jam vis didesnę vidinį nerimą: formavosi esminės pareigos rūpestis. Atostogaudamas patogiuose tėvo namuose, 1896 m. Sekminių ankstyvą rytą ilsėjosi savo kambaryje, pro kurio atvirą langą tviskėjo gausūs saulės spinduliai, kvėpėjo malonus ankstyvos vasaros oras ir nerūpestingas paukščių čiulbėjimas aplinką nuteikė šventadieniškai. Staiga jis patyrė emocinį pergyvenimą, kuris sukėlė jam įtaigą, kad už patirtą gyvenimo gėrį jis turi atsilyginti, reiškia padėti kitiems. Tą akimirką jis davė sau įžadą, kad iki 30 m. savo amžiaus jis sieks įsigyti daugiau mokslo, pats ruošiasi, o nuo tuomet pasišvęs kitų gėriui tarnauti. Apie tą savo pergyvenimą ir padarytą įžadą tuomet jis niekam nesakė.

Kas buvo tikroji priežastis, kad Schweitzeris aną vasaros rytą padarė tokį gilų sprendimą — pakeisti savo gyvenimą. Jau nurodžiau, kad šalia savo gabumo ir darbštumo religiškai jis buvo jautrios sielos. Jam religija buvo ne išmoktas dalykas. Dvasininko pašaukimas jam nebuvo tik profesija. Religija, tikėjimas jam buvo jo gyvenimo esmė. Teologijos ir filosofijos mokslo, bei muzikos meno pasiekti laimėjimai neužpildė jo buities esmės. Rūpestis ir nerimas vertė jį ieškoti ko tai prasmingesnio. Jau ilgesnį laiką jis dažnai mąstydavo apie evangelijoje randamą Jėzaus pasakymą: „Nes kas norės išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas praras savo gyvybę dėl manęs ir dėl evangelijos, tas ją išgelbės.“ (Morkaus 8:35) Jis nuolat klausė savęs, ką šis Jėzaus pasakymas reiškia jam, ką jis turi daryti? Aną Sekminių rytą jis pajuto suradęs prasmingą atsakymą: jis negali priimti gyvenimo jam teikiamo duosnumo taip

sau, kaip savaime suprantamo dalyko, lyg dovanai be įpareigojimo, bet kad jo pareiga yra grąžinamai už tai ką nors teikti. Tikrasis esmės tikslas surastas ir sprendimas padarytas. Dabar jis sukaupe visas savo vidujines pajėgas ir ryžos visu savo įgimtu išvermingumu įvykdyti savo nusistatymą. Šitas pasiryžimas dabar jau sudarė jo tolimesnės buities, jo suvoktos religijos esmę: **veiksmams aukoti save vargstančiam, kenčiančiam bei pagalbos reikalingam artimui.** Jo mokslo ir meno įgytos žinios turi nuo dabar tarnauti tam tikslui siekti.

Iškilmingas ir lemiamas įžadas buvo padarytas. Nors jo tvirtas nusistatymas buvo, kad jo veikla turi tiesiogiai tarnauti pagalbos reikalingam žmogui. Bet kaip tą įžadą praktiškai įkūnyti, jam pačiam iš karto nebuvo aišku. Jis mąstė apie tai ir mėgino įvairiose srityse savo įžadą vykdyti. Pirmiausiai jis manė tokį darbą surasti pačioje Europoje. Jis turėjo sumanymą **pamestus ir apleistus vaikus auginti**, globoti ir auklėti, ir užauginus juos paruošti, kad jie tą darbą tęstų toliau. Jau pirmame žingsnyje jis sutiko nenugaliama kliūtį savo sumanymui: organizacijos tokiam tikslui toje srityje jau veikė ir jų nuostatai nenumatė jų veikloje privačio asmens bendradarbiavimo, jei norintis bendradarbis pilnai neįsijungia į jų nuostatais nustatytą tvarką. Tuomet jis sumanė rūpintis **iš kalėjimo išleistais kalininiais.** Tuo tikslu jis susidėjo su kitu kunigu, kuris jau panašų darbą dirbo. Tokiam darbui efektyviai vykdyti lėšų reikėjo pačiam aukomis susirinkti. Pasirodė, kad Schweitzeris neturėjo asmeninio gabumo ir nei sėkmės aukauti. Panašų darbą dirbti kokioje organizacijoje neatitiko jo siekimo, nes jo tikslas bei noras buvo individualiai ir nepriklausomai tokį darbą dirbti. Pagaliau 1904 m. rudenį pripuolamai jis paskaitė žinutę Paryžiaus misijos žurnale, kad esą reikalingi darbuotojai **prancūzų Kongo kolonijos misijai Gabono srityje.** Tos srities čiabūviai dar tebegyveno pirmųjų sąlygų primityvų gyvenimą. Čia iš karto jis pajuto itaigą, kad tos srities džunglių pirmųjų gyventojai yra labiausiai reikalingi pagalbos ir švietimo. Jau iš seniau ji domino misijos darbas. Dabar nedvejodamas jis nusprendė vykti į Gabono sritį Pusiaujo Afrikoje, kur jis betarpiu galėtų padėti labiausiai pagalbos reikalingiems pirmųjų čiabūviams.

Ėiliai permąstęs Schweitzeris nusprendė į Pusiaujo Afriką misijos darbui vyksti ne misio-

nieriumi krikščioniškai religijai skelbti, bet **gydytoju.** Mat jis patyrė, kad Gabono srities čiabūviai beveik negauna jokio medicininio ap rūpinimo. Svarbiausias motyvas, kad Schweitzeris ryžosi tapti misijos gydytoju buvo tai, jog nuo dabar jis norėjo ne pamokslais kalbėti apie evangelijos meilės religiją, o tapti gydytoju, kad medicininis pasiruošimas suteiktų jam galimybę realiu praktišku darbu vykdyti meilės religiją. Iš to ryškėja, kad **medicinos mokslas** Schweitzeriui nebuvo tikslas naujos profesijos įsigyti, bet medicinos mokslas turėjo jam tarnauti priemone užsibrėžtam tikslui siekti — padėti pagalbos reikalingam žmogui.

1905 metais Schweitzeriui kaip tik sukako 30 metų. Nusistatytas bendro pasiruošimo, bendrų mokslo žinių filosofijoje, teologijoje ir muzikoje įsigijimo laikas praėjo. Laikydamasis savo įžado, Schweitzeris pradėjo ruoštis savo užsibrėžto tikslo darbui. 1905 m. spalio 13 d. jis laiškais pranešė savo tėvams, artimiesiems giminėms, artimiausiems draugams apie savo nusistatymą pradėti mediciną studijuoti **džunglių misijos gydytojo pašaukimui.** Tuo pat metu raštu pranešė, kad jis atsisako iš teologijos kolegijos direktoriaus pareigų dėl to, kad, studijuodamas mediciną, jis nebeturės pakankamai laiko direktoriaus pareigoms tinkamai atlikti. Parapijos kunigo bei teologijos profesoriaus pareigų jis tuomet neatsisakė. Toks Schweitzerio staigus žygis jo artimiesiems bei bendradarbiams buvo neįtikėtina ir nesuprantama staigmena. Pats Schweitzeris savo atsiminimuose prisipažįsta turėjęs atsispirti dideliu antpuoliu jo draugų ir giminių, kurie visokiais būdais siekė įtikinti jį atsisakyti nuo tokio, jų supratimu, beprasmiškos, tiesiog savižudiško žygio. Jam prikišo, kad jis sunaikinąs savo talentus, eidamas džunglių gyventojams tarnauti. Veikdamas teologijos, filosofijos ir muzikos srityse, jis patarnautų, jam prikišo, daug daugiau visai žmonijai ir galėtų žymiai gausiau paremti medicinos misiją, negu pats atsisakyti nuo turimų pašaukimų, bei pradėti varginantį ruošimąsi misijos gydytojo darbui. Net jo žymusis maestas vargonų muzikas Widor Paryžiuje negalėjo Schweitzerio, kuris buvo ano mėgiamas mokinys, suprasti, padariusio tokį staigų pasukimą, ir palygino jį generolui, kuris apleidžia aukštos komandos vietą ir eina į pirmąsias eiles kovoti paprastu šautuvu rankose. Atsirado visokių spėliojimų, kad jis esąs nesveiko proto, ar

apsivylęs jaunystės meile, arba esąs garbėtroška, kuris esąs nepatenkintas, kad jo moksle ir mene pasiekti laimėjimai nepakankamai aukštai vertinami. Gi pats Schweitzeris atsakė, kad visuose tuose priekaištuose ir spėliojimuose nėra nė mažiausios dalelytės tiesos. Jis tik stebėjosi, kad nė vienam jo kritikų neatėjo į galvą mintis, pažvelgti į Schweitzerio vidujinę kovą, sielos nerimą, ieškojimą ir veržimąsi atlikti žmogaus žmogui pareigą, kuri atitiktų jo buities esmę. Toje kovoje jis dar labiau įsitikino, kad jo kritikai yra toli nuo krikščionybės esmės supratimo. Jie skaitė evangeliją, bet nesuprato jos, kad Jėzus mokė ir reikalavo iš savo pasekėjų meilės veiksmų. Jis labiau įsitikino, kad jie, jo kritikai, stokoja sampratos, jog būti tikinčiu krikščioniu reiškia sekti Jėzų kilniais saviukos meilės darbais, kurie teikia asmeniui naujos krypties gyvenimą. Toje kovoje jį ypačiai stebino, kad ir jo draugai teologai jo nesuprato. Kaip netikėtas ir iš pirmo požiūrio net Strassburgo universiteto profesoriams buvo nesuprantamas Schweitzerio staigus posūkis, būdingai atvaizduoja šis nuotykis. Kai Schweitzeris nuvyko pas Strassburgo universiteto, kurio profesoriumi ir jis pats buvo, medicinos fakulteto dekaną prof. Fehlingį ir pareiškė jam, norįs įsiregistruoti medicinos studentu, tai dekanas buvęs taip nustebintas, kad pamanęs, jog profesorius ir teologijos kolegijos direktorius A. Schweitzeris yra reikalingas psichinio patikrinimo pas psichiatrą. Bet kai Schweitzeris ramiai, blaiviai ir atvirai išdėstė savo pasiryžimo priežastį, dekanas pagarbiai sutiko Schweitzerį priimti ir sudaryti sąlygas jam, kad, pats profesoriaudamas, galėtų ir mediciną studijuoti. Mat normaliai negalima tam pačiam asmeniui tame pačiame universitete ir tuo pačiu laiku būti profesoriumi ir studentu.

1905 m. spalio gale A. Schweitzeris pradėjo lankyti pirmąsias anatomijos paskaitas ir per septynius metus (1905-1912) reguliariai išėjo visas medicinos fakulteto nustatytas disciplinas, nei vienos jų neperšokdamas ir paskaitų neaplenkdamas bei atlikdamas visus reikalaujamus laboratorijose ir klinikose praktikos darbus.

Jau minėjome, kad A. Schweitzeris, studijuodamas mediciną, toliau dirbo teologijos profesoriaus darbą, reguliariai skaitydamas teologijos studentams paskaitas, ir atliko visas parapijos kunigo pareigas, kiekvieną sekmadienį ir

švenčių dienomis sakydamas kartais net du pamokslu viena diena. Lygiagrečiai jis veiksmingai dalyvavo muzikos veikloje. Dar tais pačiais metais jis buvo vienas iš Bacho sąjungos Paryžiuje kūrėjų; ši sąjunga duodavo gausiai meninių koncertų ne tik Prancūzijoje, bet ir kituose kraštuose, pvz. Ispanijos Barcelonoje ir kt. Visų tų koncertų programose būdavo ir Schweitzerio atliekama vargonų muzika. Būdamas taip gausiai užimtas, teologijos paskaitas, pamokslus ir pamokas jis ruošdavo pakeityje, vykdamas iš vienos vietos į kitą. Nežiūrint tokios gausios veiklos, Schweitzeris dar suspėdavo kurti ir moksliskai literatūrinių veikalų. Dar 1905 m. buvo išspausdintas jo **veikalas apie Bachą** ir jo muziką prancūzų kalba, o 1908 metais tas veikalas buvo išleistas vokiečių kalba, žymiai praplėstas ir patobulintas 844 puslapių; to veikalo prancūziškasis leidimas teturėjo 455 puslapius. Šio vokiečių kalba išspausdinto veikalo leidimas anglų kalba buvo išspausdintas 1911 m. O 1911-12 metais jis su savo vargonų muzikos mokytoju Widor paruošė Bacho muzikinių kūrinių leidimą 8-se tomuose su paaiškinimais apie Bacho vartotą vargonų muzikinę techniką bei išpildymą, kurių 5 tomai dar 1912 m. buvo išleisti, ir šis veikalas buvo paruoštas ir išleistas prancūzų, vokiečių ir anglų kalbomis. 1906 m. jis paruošė ir išspausdino 51 puslapio **studiją apie vokiečių ir prancūzų vargonų grojimo ir vargonų dirbimo meną** (Deutsche und franzoesische Orgelbaukunst und Orgelkunst, 1906). Dar tais pačiais metais jis baigė svarbią ir plačią 659 puslapių studiją apie **„Jėzaus gyvenimo tyrinėjimo istoriją“** (Geschichte der Leben Jesu Forschung), kurio iki 1933 m. pasirodė 5 leidimai.

Šitas veikalas biblinės religijos požiūriu yra didžiai įdomus ir svarbus ne vien tik teologams, bet ir kiekvienam kritiškai mąstančiam. Kritiškai vertindamas, jis akivaizdžiai parodo tų autorių, kurie Jėzų ir jo veiklą buvo siekę neigimai vertinti, samprotavimų istorinius netikslumus, net klaidas. Čia jis teikia samprotinės šviesos net tūliems pačiose evangelijose pasitaikantiems prieštaravimams. Gausia medžiaga parėmęs, jis parodo, kad Jėzaus kalba buvo aramėjiška (viena iš semitų kalbų), ne hebraiškai, kaip dažniausiai manoma, ir kad pirmųjų čios evangelijos buvusios užrašytos aramėjų kalba. (tęsinys kitame numeryje)

Kai kuri logika Lietuvos liaudies medicinoje

Dr. J. Kriauciūnas

Kažin kas yra pasakęs, kad pasaulyje daugiausia yra galų, o iš profesijų — gydytojų. Mat, kiekvienas daiktas turi du galus, o kiekvienas žmogus nuolat bando save ar kitus gydyti, ar bent patarti sveikatos reikalu.

Gydymo menas yra praktikuojamas nuo pat pirmojo žmogaus atsiradimo. Pirminis žmogus nežinojo susirgimo priežasčių, ligos pasireiškimo, o tuo labiau ligos pabaigos ir pasėkų. Taigi, susirgimą jis priskyrė dvasių veikimui. Pagijimas buvo rišamas su gerųjų dvasių pergale, o blogos ligos pasėkos ar mirtis siejamos su blogųjų dvasių pergale. Su dvasiomis reikalų turėti galėjo tik tam tikri žmonės: dvasininkai, žyniai, kerėtojai, burtininkai ar kitais panašiais vardais vadinami asmenys. Tai jų rankosna ir perėjo sergančiųjų gydymas. Vėlesniais amžiais atsirado jau specialūs gydytojai. Dar vėliau Europoje išsivystė gydytojų **amatininkų kadras** — barzdaskučiai. Pagaliau, pradėta atrasti tikrosios susirgimų priežastys. Nuo to laiko sergančiųjų gydymas pradėjo pereiti į tam reikalui pasiruošusių rankas. Toks asmuo buvo vadinamas **mediku (medicus — mokytas)**. Bet šių medikų žinios, palyginti su dabartiniais laikais, irgi buvo gana menkos. Jų gydymas rėmėsi aplinkoje randamomis priemonėmis.

Visą tą laiką klestėjo ir **liaudies medicina**. Mat, žmonės tikėjo, kad Kūrėjas davė ligas, bet davė ir priemones toms ligoms nugalėti. Tų gydymų priemonių jie ieškojo savo aplinkoje: augaluose, gyvuliuose ir žemėje. Iš kitos pusės, medikų buvo nedaug, jie buvo aukštos kilmės, liaudis jų patarnavimu maža galėjo naudotis. Taigi, liaudies medicina ilgai klestėjo, kaikur dar ir dabar klesti.

Liaudies medicina klestėjo ir **Lietuvoje** devynioliktoje šimtmečioje ir anksčiau, o taip pat dvidešimto amžiaus pradžioje. Tik nepriklausomybės laikotarpiu ji greit nyko ir užleido vietą tikrajai medicinai, nes gydytojų skaičius didėjo, jie apsigyveno ir mažesnėse vietovėse ir buvo beveik visiems pasiekiami. Pvz.: 19-to šimtmečio pačioje pabaigoje visame Šakių apskrityje, kurios centras tada buvo Kudirkos Naumiestyje, buvo tik 2 ar, daugiausia, 3 gydytojai, gi 1939 metais buvo 13 gydytojų, o 1940 metų viduryje 15.

Lietuvoje liaudies medicina klestėjo dėl šių priežasčių: gydytojų stokos, ryšių su gydytoju sunkumų ir gydytojo atlyginimo sunkumo. Pabandyčiau kiek nušviesti tas priežastis.

1. Lietuva buvo žemės ūkio kraštas, kitų pavergtas (didžiųjų žemvaldžių, vėliau rusų), kurie krašto gerove nesirūpino. Jie netiesė kelių, nešvietė liaudies, nesirūpino žmonių sveiktata ir gerove. Tos sąlygos neleido gydytojams plačiau pasklisti Lietuvoje, nebent tik didesniuose miestuose. Taip liaudis buvo palikta sau su savo medicina.

2. Gydytojo ir ligonio ryšys yra labai svarbus dalykas ligos nustatymui ir ligonio gydymui. Tuo laiku gydytojai buvo beveik visi ne liaudies kilmės ir kalbėjo Lietuvos liaudžiai nesuprantama kalba: lenkiškai, rusiškai, vokiškai. Atrodo, kad šį reikalą daugiau suprato žydų tautybės gydytojai ir pramokdavo šiaip taip lietuviškai susikalbėti. Taigi, liaudis į svetimkalbius gydytojus nesikreipdavo dėl negalėjimo susikalbėti.

3. Tuo laiku Lietuvoje liaudis ir ūkis skurdo. Ūkio produktai buvo labai pigūs, ūkio savininkų ir ypač darbininkų pajamos labai mažos. Pav.: buvo laikas, kad bernas (vyras ūkio darbininkas) metus laiko dirbo pas ūkininką už eilutę rūbų, ilgaaulius batus ir 3 rublius (mano tėvo tvirtinimas). Tai toks žmogus, nors ir sirgdamas, negalėjo kreiptis į gydytoją, kuriam reikėtų sumokėti gal pusę rublio ir netoli antra tiek už vaistus.

Aukščiau aprašytos sąlygos sergančiuosius prieškarinėje Lietuvoje vertė pagalbos ieškoti savo aplinkoje. Buvo atsiradę net daugiau ar mažiau garsių **liaudies "daktarų"**. Negalima paneigti, kad dauguma jų praktikavo daug prietarų, užkalbėjimų ir burtų. Bet kai kurioje jų, ir pačios liaudies pasisavintoje medicinoje buvo ir tam tikros logikos.

Kai kuris gydymas ir kai kuri to gydymo logika ir bus čia liečiama. Lietuvos liaudis buvo imli ir mokėjo daug ką pasisavinti ir savo ypač gydymo, reikalams pritaikinti. Kad labai neištesčiau, čia paminėsiu tik keletą liaudies gydymo ir gydymo priemonių naudojimo atvejų, kurie turi gana daug logikos. Štai pavyzdžiai.

Ipiautos ar įbrėžtos žaizdos kraujavimui stabdyti buvo vartojama skauspenio, velnio piršto (akmenukas, piršto pavidalo kristalas, randamas laukuose) skutenos, sausas smėlis arba voratinkliai. Mes žinome, kad jie visi savo fizinėmis savybėmis greitina kraujo krešėjimą. Tuo laiku žmonės apie infekcijos galimybes negalvojo ir nežinojo, o šios priemonės padėdavo stabdyti paviršutinį kraujavimą, sukrešindamos kraują.

Absceso gydymas. Sunkų fizinį darbą dirbą daugiausia sužeidimų ir abscesų turėdavo galūnių tolimiausiose dalyse: pirštuose, rankų delnuose ir kojų pėdose (dirbdavo basi arba avėdavo kietas medines klumpes). Tų galūnių oda buvo labai sustorėjusi ir kieta, ypač delnų ir padų. Pūliniui pribrešti ir per šią odą pratrūkti buvo sunku. Taigi, užtepimas deguto (kuris gaminamas iš medžių tošių ir turi daug terpentinių ir krezolinių medžiagų), apdengimas absceso aplinkos gysločių, traukučių (*Plantago*) ar šalpusnių (*Tussilago*) lapais ir aprišimas veikė kaip geras šildomas kompresas. Tuo laiku vaškinio popierio nebuvo, o anų augalų lapai veikė ir kaip vaškinis popierius: kartu davė ir sulaikė drėgmę. Tie lapai dideli ir gali padengti didelį plotą.

Slogų ir nusišaldymo gydymas. Liaudis gydė šį susirgimą šitaip: ligonį guldė lovon, šiltai užklojo ir davė gerti daug karštų skanių skysčių, išvirtų iš liepos (*Tilia*) ar ramunėlių (*Chamomilla*) žiedų, pasaldintų medumi. Cukraus nebuvo ar buvo labai mažai vartojamas dėl jo brangumo. Visa tai versdavo ligonį daug prakaituoti ir tuo jo temperatūrą numušti. Dabar panašių tikslų siekia duodami aspiriną. Gi tikro gydymo šiam susirgimui dar ir dabar neturime.

Širdies ligoms gydyti vartojo įvairių širdažolių arbatą. Kai kurios tų žolių neturėjo jokios vaistinės reikšmės, bet gudresnieji "daktarai" ar "daktarkos" davė arbatai gaminti džiovintus įvairių rusmenių (*Digitalis*) lapus ar pakalnučių (*Convallaria majalis*) žiedus. Galima ginčytis dėl diagnozės teisingumo ir vaistų dozės, nes žinome, kad per maža dozė nepadeda, o per didelė — nuodinga. Bet, bendrai imant, toks gydymas buvo teisingame kelyje. Gi digitalio teisingą naudojimą aprašo Mac Kenzie 1900 metais.

Taninų (polihidroksibenzoinės rūgšties junginiai) turintieji augalai buvo naudojami gaminėti vaistams prieš ilgai besitęsiantį viduriavimą. Taninai sutraukia, astringuoja gleivinių paviršių ir taip sumažina jaudinimą, gleivių išskyrimą. Viduriavimas sumažėja. Vienas tokių augalų yra tam tikrų rūgštynių, didelių, vad. arkliarūgštimis (*Rumex hymenosepalus*) šaknis. Šaknis sutarkuojama, verdama ir duodama gerti visas tās viralas (su šaknies dalimis). Taninai astringuoja, žinoma, ir viduriuose esančias bakterijas. Viduriuojas žmogus bent laikinai patirdavo palengvėjimą.

Toliau, apie gydymą **dėlėmis, siurbėlėmis** (*Hirudo*). Jos buvo naudojamos kraujo nuleidimui. Gali būti ginčijamas tik diagnozės klausimas, bet ne šio metodo. Juk tuo metu net ir gydytojai injekcinių adatų nenaudojo, jie įpiaudavo veną ir taip nuleisdavo kraują. Kraujo nuleidimas tuo laiku buvo dažnas reiškinys. Net ir dabar tai daroma policitemijos atveju, arba aukštą kraujo spaudimą turintiems.

Dusulį — astmą palengvinti rūkydavo kambarius ir duodavo ligoniui kvėpuoti dūmais kai kurių žolių, deginamų ant karštų žarijų. Daugeliu atvejų tos žolės buvo durnaropių (*Datura stramonium*) ar drignių (*Hyoscyamus*) lapai. Šie augalai turi daug atropino, skopolamino ir hyoscino, kurie praplečia bronchus, džiovina gleivines ir sustabdo sekreciją. Mes žinome, kad tos medžiagos sukelia visokių nepageidaujamų reiškinų. Bet, tuo laiku, geresnio vaisto dusuliui gydyti nebuvo. Juk tik neseniai vaistinėse išnyko astmos cigaretės, gamintos iš durnaropių lapų.

Viduriams liuosuoti buvo naudojama rabarbaro (*Rheum*) kamblių ar šaknų viralas. Juose yra daug tanino rūgšties, ta liuosuoja vidurius. Tiesa, po kurio laiko viduriai sukietinami, nes rūgštis veikia gleivinę astringuojančiai.

Vietos stoka man neleisdžia duoti daugiau Lietuvos liaudies medicinos pavyzdžių, o jų galėčiau duoti daug iš to, kiek aš pats prisimenu, ar kiek man buvo papasakota. Ir tai tik ta medicina čia minima ar turima galvoje, kuri turėjo šios tokios logikos ar pagrindo gydymo atžvilgiu.

Iš aukščiau pasakyto matome, kad prieškarinėje Lietuvoje buvo ne tik palankios sąlygos, bet net būtinybė liaudies medicinai klestėti. Kai kurioje toje medicinoje buvo kai kurios

logikos ir racionalaus pagrindo, bent to laiko medikų akimis žiūrint. Taigi, būtų neteisinga visą liaudies mediciną laikyti tik nieko nevertu reiškiniu, neišmanėlių darbu, burtais (neneigiu jų buvimo) ar pasipelnymo šaltiniu kai kuriems asmenims. Geriau išgilinus, net ir kerėjimuose, užkalbėjimuose ir žavėjimuose galima rasti kai kurio psichologinio pagrindo neurozėmis ar psychoneurozėmis sergančiųjų gydymui.

Gaila, kad Lietuvoje tuo laiku niekas nepasirūpino tuos dalykus objektyviai užrašyti, dabar jie yra išnykę, ar baigia išnykti. Mūsų tau-

tosakininkų aprašymuose galima užtikti tik dalį tos medicinos praktikos, ir tik tą dalį, kuri liečia burtus, kerėjimus, užkalbėjimus ir žavėjimus. Lietuvos liaudies medicina išnyko ar nyksta beveik be pėdsako kai kurių, ypač jaunųjų, gydytojų pajuokiama ir niekinama.

Šio straipsnelio tikslas yra atkreipti kolegų dėmesį į tai, kad liaudies medicina Lietuvoje praėjusiam šimtmečiuje ir šio šimtmečio pradžioje buvo neišvengiamybė. Žmonės patys sau gelbėjo kaip mokėjo, pasisavindami net to laiko kai kurias medicinos žinias.

MEDICINA DIDŽIOJOJ BRITANIJOJ

Dr. K. Valteris

II. Ligoninių gydytojai ir jų skyrimo tvarka.

Prieš rašydamas šias eilutes, klausinėjau keliolika įvairius postus užimančių britų gydytojų; tarp jų vienas buvo ilgalaikis ligoninių grupės medicinos komiteto sekretorius, administracinio ligoninių komiteto (Hospital Management Committee) narys, ir atstovas į Apygardos Valdybą (Regional Hospital Board). Mano nustebimui, nė vienas jų nežinojo visų esminių dalykų, liečiančių ligoninių gydytojų postus ir skyrimo tvarką...

Užimamos vietos.

Gavus vieną iš anksčiau minėtų diplomų (Žiūr. Liet. Gyd. Biuletėnį Nr. 2.), kartu gaunama ir laikinosios praktikos teisės (Provisional Registration), kurios leidžia stažuoti ligoninėse. Dantų gydytojams stažas nereikalingas: jie iš karto gauna pilnas praktikos teises (Permanent Registration) ir gali tuoj verstis praktika.

Stażistas (ė) čia vadinamas (a) House Officer (H.O.) ir jis (ji) turi gyventi ligoninėje (Resident). Vedusieji dažnai gauna ligoninei priklausančius butus, kurie yra prie pat ligoninės. Pragyvenimo išlaidos išskaičiuojamos iš algos. Privalomo stažo yra vieni metai: šeši mėnesiai vidaus ligų skyriuje ir šeši mėnesiai bendrosios chirurgijos arba akušerijos ir ginekologijos skyriuje. Vidaus ligų stažistas vadinasi **House Physician (H.P.)**, o chirurgijos bei akušerijos-ginekologijos — **House Surgeon (H.S.)**.

Gydytojas, atlikęs stažą ir gavęs patenkintimus pažymėjimus, gauna pilnas praktikos tei-

ses ir jo ateitis priklauso nuo asmeniškų sugebėjimų (ar nesugebėjimų!...) ir nuo palankių ar nepalankių aplinkybių ir sąlygų. Laimingi yra tie, kurie turi palankimą į bendrąją praktiką, nes tapti General Practitioner (Family Doctor) nėra jokių sunkumų. Žymiai sunkiau yra prasimušti į specialybių viršūnes: specialistų paruošimas yra ilgas, o etatai labai riboti; o riboti jie dėl lėšų stokos.

Pirmoji specialybės pakopa yra **Senior House Officer (S.H.O.)** — vieniems metams. Antras laiptas yra **Registrar** taip pat skiriamas vieniems metams su teise gauti pratęsimą ligi keturių metų. Sekantis (svarbus!) laiptas yra **Senior Registrar** — sutinkamas tik didmiesčių ligoninėse - klinikose (Teaching Hospitals) — vieniems metams, bet tarnyba gali būti pratęsiama bent ligi dešimt metų. Senior Registrar intensyviai ruošiamas konsultantystei: jam sudaromos palankios sąlygos įsigijimui kuo daugiau teorinių ir praktinių žinių savo specialybėje, ir įgyti aukštesnių medicinos laipsnių. Apie 95% visų Senior Registrar'ų anksčiau ar vėliau bus konsultantai!

Universitetų vyresnieji lektoriai ir docentai (Readers) paprastai būna ir garbės konsultantais (Honorary Consultants) klinikose. Jiems nesunku yra tapti ir tikrais konsultantais. Bet, pasiekęs vyresniojo lektoriaus bei Reader'io postą, kiekvienas stengiasi prasiveržti į profesūrą.

Anksčiau čia turėjom gana patogią Senior Hospital Medical Officer (S.H.M.O.) tarnybą.

Patogi ji buvo tuo, kad buvo pastovi, gana gerai apmokama ir buvo geras tramplinas išokimui į konsultanto postą. Deja, nuo 1.11.1964. S.H.M.O. buvo "sulikviduotas" ir daugiau nebebuvo skiriama į šį postą. Tada buvo įvestas asistento etatas (Medical Assistant). Asistento tarnyba yra pastovi, atlyginimas gana geras, bet tai skaitosi sub-konsultantinis postas, t.y. kartą tapęs asistentu — greičiausiai juo liks ligi pensijos dienos...

1965 metų pradžioje buvo sprendžiamas S.H.M.O. likimas: po nuodugnios ir ilgai trukusios atrankos ir po to sekusio kruopštaus interviu, apie pusė jų buvo "išaukštinti" — pakelti į konsultantus, o likusieji buvo palikti "skaisytykloje", greičiausiai, "ligi gyvos galvos"... Tai vyresniojo amžiaus gydytojai, kuriems jau sunku studijuoti ir išgyti aukštesnių laipsnių, o tuo pačiu ir pasiekti konsultantystę.

Kartu su S.H.M.O. buvo panaikinti dar du postai: 1) Junior Hospital Medical Officer (J.H.M.O.) — truputį aukštesnis už Registrar ir pastovus postas, ir 2) Senior Casualty Officer — maždaug S.H.M.O. lygio, bet laikinas postas.

Konsultanto postas yra pastovus, garbingas ir gerai apmokamas; konsultantas yra pats sau viršininkas, pats daro sprendimus ir (gaila!...) pats už juos atsako. Kai sakau "pats sau viršininkas", tai dažnai tą reikia suprasti pažodžiui: jis gali neturėti nė vieno pavaldinio! Taip dažnai būna provincijos ligoninių mažuose skyriuose: Akių ir odos ligų, oto-laryngologijos, patologijos. Kituose skyriuose konsultantai turi po stažistą, bet Registrar'ą dalijasi net keli konsultantai. Čia vyrauja pažiūra, kad provincijų ligoninėse būtų kuo daugiau konsultantų ir kuo mažiau žemesnio laipsnio gydytojų. Mat, provincijų ligoninės turi labai daug profesinio darba ir nėra laiko jaunesniųjų gydytojų mokymui — treniravimui.

Skyrimo tvarka.

Visi (aukščiausi ir žemiausi) vakuojantieji postai turi būti skelbiami medicinos žurnaluose, kur paprastai trumpai nurodomos darbo sąlygos, kiek ir kieno vardu siųsti pareiškimo kopijų, keli turi būti rekomenduotojai (Referees). Paprastai juo aukštesnis postas, juo daugiau pareiškimo (Application) kopijų reikia siųsti (pavyzdžiui kandidatams į konsultantus — ligi 18-kos!).

Paprastai juo "šiltesnė vieta", juo daugiau į ją būna kandidatų: pavyzdžiui į konsultanto postą būna nuo keliolikos ligi keliasdešimt pretendentų. Bet kartais ir žemiausių postų norinčių gauti būna daug. Štai dabar į Hereford'o ligoninėj vakuojantį S.H.O. postą gauti net 35 pareiškimai!

Skyrimo eigos "iškilmingumas" taip pat pareina nuo posto svarbumo.

H.O. paskyrimas yra paprasčiausias: konsultantas pasikalba su kandidatais ir savo nuožiūra paskiria, o vietinis komitetas (Hospital Management Committee) tvirtina ir moka algą.

S.H.O. interviuojamas mažiausiai dviejų konsultantų, bet tvirtinamas aukščiau minėto komiteto.

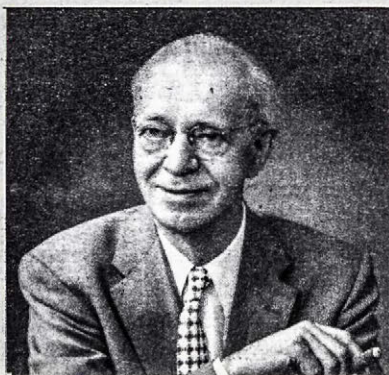
Registrar interviuojamas mažiausiai dviejų konsultantų ir atstovo iš vietinio komiteto, bet tvirtinamas Regional Hospital Board, kuri moka ir atlyginimą.

Senior Registrar, Medical Assistant ir Konsultantas skiriamas Apygardos Valdybos (Regional Hospital Board). Iš gautų pareiškimų speciali komisija atrenka kelis kandidatus (jos manymu geriausiai tinkamus) ir pakviečia interviu. Komisiją sudaro mažiausiai šeši nariai: vienas jų būna ne medikas ir jis paprastai būna komisijos pirmininku. Viskas daroma, kad paskyrimas būtų kuo objektyviausias, kad nebūtų protegavimo. Du komisijos nariai būna iš ligoninių grupės, į kurią tarnautojas bus paskirtas, vienas Universiteto atstovas-profesorius ir vienas kaimyninės apygardos atstovas — taip pat, dažniausiai, profesorius. Interview tęsiasi apie pusvalandį. Komisijos nariai gali klausti kas jiems patinka. Pavyzdžiui, mane komisijos pirmininkas paklausė kuri, mano manymu, medicinos šaka yra svarbiausia? Kitam krito į akis Vytauto Didžiojo Universitetas ir ėmė klausinėti apie Vytautą Didįjį. (Jo vardą ištarė taip keistai, kad negalėjau suprasti ko jis klausia; tik kai paminėjo universitetą ir Kauną — supratau, kad kalba apie Vytautą Didįjį). Interview nėra egzaminas, bet savotiškas "Intelligence Test" ir kreipiama daug dėmesio į atsakymus. Po to kai visi kandidatai būna apklausinėti Komisija pasitaria ir balsuoja. Daugiausia balsų gavęs kandidatas būna vėl pakviečiamas prieš Komisiją ir pranešama jam, kad jis paskirtas.

(Bus daugiau)

MŪSŲ SUKAKTUVININKAI

DR. ANTANAS MONTVYDAS

Dr. Antanas Montvydas, gydytojas ir žymus visuomenininkas, 1963 m. rugsėjo mėn. 1 dieną. ALGS jubiliejiniam suvažiavime buvo pagerbtas ir pakeltas į Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos garbės narius.

A. Montvydas gimė 1886 m. liepos 21 d. Lietuvoje, Šiaulių apskrity, atseit, šiais metais jam sukanka 80 metų amžiaus.

Mums gydytojams ypatingai yra malonu pasveikinti sukaktuvininką bei palinkėti sveikatos ir jėgų gyventi bei dirbti ne tik profesinai, bet ir visuomeniniai.

Jisai nuo pat gimnazijos laikų ištraukė į visuomeninę veiklą ir jos neapleido iki šių dienų. Jauną tįs Antanas mokydamsis įstojo į slaptą moksleivių organizaciją ir joje mokėsi ne tik lietuvių kalbos, Lietuvos istorijos, bet ir kovos priemonių prieš caro valdžią.

Pačioj jaunystėj bendradarbiavo Vilniaus Žiniose, Lietuvių Laikrašty ir Žarijoj. Gi būnant Petrapily pradėjo rašyti ir pažangion rusų spaudon, ko pasėkoje, už priešingus rusų valdžiai straipsnius, pateko kalėjiman. Jaunas Montvydas žinojo, kad jo laukia teismas ir atitinkama bausmė. Todėl, kai tik už užstatą jis buvo paleistas iš kalėjimo, tuoj pradingo iš Lietuvos ir 1907 metais atsidūrė Amerikoje.

Ir čia jis veikiai įsijungė visuomeninēn veiklon, sakydamas ugningas, patriotines kalbas, ragindamas tautiečius padėti kovoti Lietuvai prieš rusų valdžią.

Valdydamas gerai plunksną dirbo Keleivio redakcijoj ir vėliau pats redagavo laikraščius Laisvę ir Pirmyn.

1913 m. įstojo į Lojolos Universitetą su tikslu studijuoti medicinos mokslus, kuriuos baigė

1917 metais ir, išgijęs gydytojo diplomą ir teises, atidarė savo kabinetą Čikagoje.

Greitu laiku įstojo Lietuvių Gydytojų Draugijon, kurioje per eilę metų ėjo sekretoriaus pareigas ir 4 kart buvo išrinktas pirmininko pareigoms eiti. Įsikūrus Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungai, 1957 metais jis buvo išrinktas pirmininku net dviem kadencijom, 1957-1961 m. laikotarpy.

Čikagoje 1963 m. ALGS Jubiliejinis suvažiavimas, įvertindamas dr. Montvydo veiklą ne tik Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugijoje, bet ir lietuviybės dirvoj, vienbalsiai jį išrinko Amerikos ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos garbės nariu.

Tenka pažymėti, kad dr. Antanas nepasitenkino vien tik Lietuvių Gydytojų Draugijos veikla. Jis įstojo į Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, kur per eilę metų dirbo ir tebedirba sveikatos, švietimo bei įstatų keitimo komisijose. Veikė ir Čikagos Lietuvių Draugijoje, eidamas daktaro kvotėjo ir net Direktorius pareigas (1958 m.).

Dalyvavo ir prie steigimo Amerikos Lietuvių Tarybos, kurioje jam teko kurį laiką eiti vice-pirmininko pareigas. ALTo Čikagos skyriuje 9 metus dirbo kaipo vice-pirmininkas ir 8 metus ėjo sekretoriaus pareigas.

Amerikoje suorganizavo Vaidilų Broliją, kuri kovojo prieš komunizmą. Pastaruoju metu eina Humboldt Parko Lietuvių Klubo pirmininko pareigas, kur stiprina tos apylinkės lietuvišką veiklą.

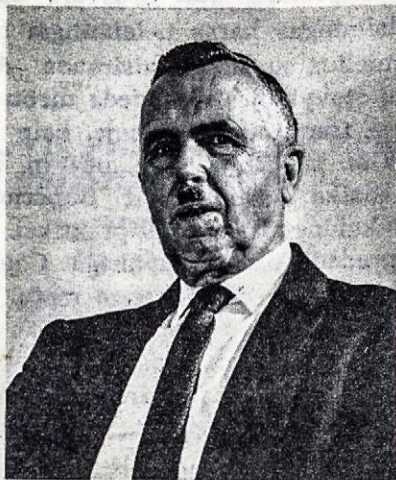
Ilgus metus buvo Keleivio ir Naujienų bendradarbiu, savo straipsnius pasirašydamas slapyvardžiais: A. Baisius, A. Paukštis, A.M., Antonov ir kitais. Parašė visuomeninio pobūdžio knygų ir knygelių. Ir šiuo metu jis dar nepadedą plunksnos ir jo straipsniai, nors ir rečiau, bet vis tik pasirodo mūsų periodinėje spaudoje.

Gydytojų susirinkimuose bei suvažiavimuose jis uoliai dalyvauja diskusijose ir visuomeninės veiklos klausimais buvo ir yra nepamainomas patarėjas, nes jo visuomeninio darbo patirtis tikrai yra svari.

Linkėtina dr. Antanui dar ilgai gyventi ir dirbant profesinės bei visuomeninės veiklos baruose, kaip iki šiol, — niekad nepasenti.

Dr. V. Tauras.

DAKTARAS MYKOLAS DEVENIS

Dr. Mykolas Devenis, kukli asmenybė, yra išvaręs gilią vagą Lietuvos visuomeniniame ir medicinos pasaulyje. Žinomas jis tik Lietuvoje, bet buvo vienas iš veikliausių gydytojų Amerikoje.

Šiomet jam suėjo 75 metai. Yra gyvas, energingas ir kūrybingas asmuo. Los Angeles lietuviai turėjo progos atžymėti šią sukaktį anksčiau, o gegužės mėn. 21 d. jam pobūvį surengė dukra ir žentas Dr. K. Bobelis. Atvyko ne tik sūnūs inž. Kęstutis ir Dr. Algirdas Deveniai su šeimomis, švogeris dr. P. Vileišis, bet ir labai daug artimų draugų bei visa eilė visuomenininkų, kurie yra tampriai surišti su Devenių šeima. Svečių tarpe matėsi: konsulas dr. P. Daužvardis, kun. Končius, V. Sidzikauskas, Rudžiai, kun. Neimanas, L. Šimutis, dr. Grigaitis, dr. Biežis su ponia, kun. Dilius, dr. V. Sruogienė prof. M. Mackevičius, dr. J. Valaitis, kun. A. Spurgis ir kiti. Visų kalbos ir linkėjimai reflektavo dr. M. Devenio turiningą gyvenimą.

Dr. Mykolas Devenis yra gimęs ir augeš Biržų krašte. 1914 m. atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes, baigęs Yale Medicinos fakultetą cum laude 1919 m. pradėjo verstis medicinos praktika Waterbury, Conn. Per tą laiką jo namai buvo atdaryti visiems lietuviams — neo-lituanams, varpininkams, evangelikams, p. Sleževičienei, Mikui Petrauskui, Dzimzi-Drimzi ir kt. Jo pastogėje M. Petrauskas sukūrė pirmą lietuvišką operą "Eglė - žalčių karalienė".

Ilgėdamasis savo krašto ir jausdamas, kad bus naudingesnis Lietuvoje, paliko savo praktiką ir 1928 metais grįžo Lietuvon.

Atsikūrusi Lietuva, nepažindama kitų kraštų diplomų, ilgai užtesė leidimą Dr. Deveniui verstis medicinos praktika Lietuvoje. Per tą laiką daktaras savo žinias ir patyrimą bei turimą panaudojo kitur — jis įsigijo ūkius ir pavyzdinčiai juos tvarkė.

Bolševikams užėmus kraštą 1940 metais jis tapo areštuotas ir ištremtas į Vorkutą. Zmonai su trimis mažais vaikais pasisekė atvykti į Ameriką. Po didelių ponios Devenienės pastangų, daktaras tapo išlaisvintas. Tai buvo pirmasis įvykis, kai Stalino laikais ištremtasis buvo išleistas į laisvę. Daktaras Devenis grįžo į Ameriką ir vėl pradėjo verstis medicinos praktika Waterbury, Conn. Pats skaudžiai išgyvenęs tremtį, visad suprato ir užjautė benamius ir savo namus atidavė pabėgėliams.

Pastaraisiais metais daktaras pasitraukė iš praktikos ir apsigyveno saulėtoje Kalifornijoje — Santa Monica, Cal. Ten vėl įsijungė į vietos lietuvių gyvenimą, kuriame vis aktyviai dalyvauja. Jis yra vienas iš steigėjų ir pirmasis Kalifornijos Lietuvių Gydytojų Draugijos pirminkų.

D.B.

DR. DANIELIUS DEGESYS

Gimė dzūkų Dauguose, mokytojo šeimoje. 1936 m. Alytuje baigė valstybinę gimnaziją, vėliau Karo Mokyklą Kaune.

1937 priimtas į V. D. Universiteto Medicinos fakultetą. Tuo pačiu metu įstojo į Studentų At-

sargos Karininkų Korporaciją Ramovė. 1939 m. jau Studentų Korporacijos "Ramovė", vicepirmininkas. 1940 m. bolševikams užplūdus Lietuvą, rugsėjo mėnesį areštuojamas NKVD su kitais korporacijos valdybos nariais ir uždaromas į Kauno sunkiųjų darbų kalėjimą. 1941 m. birželio išvežimų metu NKVD ieškomas, bet įgimtas dzūkiškas apsukrumas apsaugo nuo žiaurios nelaimės.

Studijos baigiamos 1943 m. kovo 15 gydytojo diplomu.

Vieną dieną, prof. Mažylio Klinikoje, sutinka gražią mergaitę, IV kurso medicinos studentę, Romą Rudaitytę. Tas susitikimas baigėsi 1944 vasario mėnesį vestuvėmis.

Bolševikai vėl grįžta. Jauna pora atsiduria Vienoje. Dr. Danielius pradeda chirurgo karje-

rą pas prof. Finster, Vienos Universiteto Klinikoje, apsisprendęs būti gydytoju chirurgu.

Nelaimingas karas nelaimingai baigiasi, ir dr. Danielius su žmona atsiranda Augsburgėje, lietuvių stovykloje ir pradeda dirbti Servatius Stifft — tremtinių ligoninėje, kaip chirurgas.

1949 m. jau Clevelande. 1950 m. vienas pirmųjų išlaiko egzaminus ir Superior gatvėje atidaro kabinetą bendrajai praktikai. Tuo pačiu metu pradeda dirbti Cuyahoga County Coroners padėjėju ir dirbo keletą metų. Bet peilis neduoda ramybės, o bendra praktika — ne prie širdies. Dr. Danielius uždaro kabinetą ir išeina 3 metų chirurginiam pasiruošimui šiame krašte.

Dr. Degesys yra vienas tų, kurie sukūrė Ohio Lietuvių Gydytojų Draugiją. Jis kelis kartus buvo draugijos pirmininku, daugelį kartų ir šiuo metu yra valdybos narys.

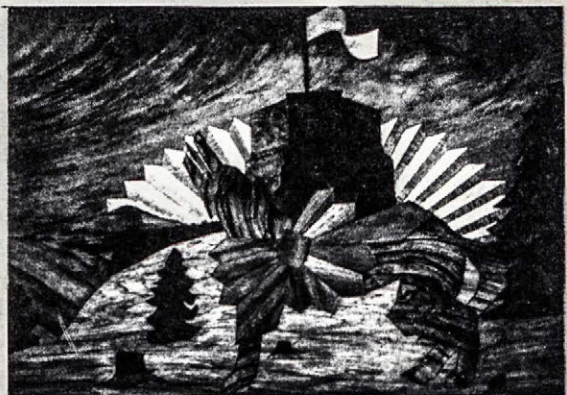
Vytauto Didžiojo Gimnazija (1915-1965)

1965 m. Gegužės mėn. 28 d. buvę Vilniaus Vytauto Didžiojo Gimnazijos auklėtiniai suruošė 50 metų minėjimą. Su šia gimnazija yra surišta daug įžymių mūsų tautos asmenybių, k.a. Dr. J. Basanavičius, du prezidentai — A. Stulginskis ir A. Smetona, M. Biržiška ir kt.

Vytauto Didžiojo Gimnazija Vilniuje buvo įkurta Lietuvių Centro komiteto 1915 m. rugsėjo mėn. prieš vokiečiams užimant Vilniaus miestą. Pradžioje gimnazija vadinosi "J. Basanavičiaus, M. Biržiškos ir P. Gaidelionio Vilniaus Lietuvių Gimnazijos Kurso Pamokos". Po keleto mėnesių gimnaziją perėmė globoti Vilniaus Lietuvių Švietimo draugija "Rytas". Nuo 1916 m. gimnazija vadinosi "Ryto Draugijos Vilniaus Lietuvių Gimnazija", o susidarius lietuvių valdžiai 1918 m. švietimo ministerijos įsakymu gimnazija savo naują vardą "I-oji Vilniaus Vyrų Gimnazija". Po Želigovskio žygio 1920 m. lenkų valdžia pareikalavo, kad gimnazija pakeistų vardą. 1921 m. rugpiūčio mėn. gimnaziją nutarta vadinti "Vytauto Didžiojo Gimnazija". Tų pačių metų spalio mėn. lenkai gimnaziją išmetė iš patalpų. Gimnazija nuo to laiko kilnojosi, buvo prisiglaudusi žydų gimnazijoje ir tik 1931 m. gavo nuosavas patalpas, kurios buvo įgytos Amerikos lietuvių aukomis.

Vytauto Didžiojo Gimnazija per savo suolus praleido daug žymių žmonių. Gimnazijos personalas 1915-1925 m. buvo dr. Jonas Augėvičius, dr. Jonas Basanavičius, dr. Vladislovas Šėmys ir dr. Vaclovas Šunevičius.

Išėivijoje atsirado nemažas skaičius mūsų kolegų, baigusią šią Vilniaus gimnaziją: J. Jusionis, V. Blažys, A. Milius, A. Kisielius, A. Prunskienė, J. Šalna, J. Karvelis, J. Janevičius, B. Svogūnas ir Edmundas ir Marija Ringai. Dr. E. Ringus buvo 50 metų sukakties minėjimo rengimo komiteto pirmininkas. Minėjimas įvyko Chicagoje.

Geležinis vilkas. Dr. B. Gaižiūno medžio drožinys.

Veikla

PASAULIO IR AMERIKOS LIETUVIŲ GYDYTOJŲ SAJUNGOS ŽINIOS

PASAULIO IR AMERIKOS LIET. GYDYTOJŲ CENTRO VALDYBOS POSĖDIS

1966.VI. 1 d.

Protokolas Nr. 7.

Dalyvavo: pirm. S. Budrys ir sekr. F. Kaunas.

Nutarta: 1. Sušaukti PLGS ir ALGS centro valdybos narių ir direktorių (ar jų įgaliotinių) posėdį — pasitarimą šeštadienį, liepos 2 d. Sharkos East svetainėje, 7840 So. Western Ave., Chicagoje, maždaug 3 val. p.p., pasibaigus Lietuvių Fondo metiniam suvažiavimui, kurio pradžia 10 val. ryto.

2. Prašyti S-gos skyrių — draugijų sekretorius neatidėliojant informuoti centro valdybą apie įvykusius pasikeitimus draugijoje — skyriuose, ypač išrenkant naują valdybą. Pasitaiko, kad tenka pasiremti bendrinėje lietuvių spaudoje randamomis korespondencijomis.

3. Prašyti visus kolegas pareikšti savo pageidavimus bei pasiūlymus dabartinei veiklai pagyvinti ir sekančiais metais Clevelande šaukiamo dvimetinio visuotinio suvažiavimo programai praturtinti.

S. Budrys, pirm.
F. Kaunas, sekr.

CENTRO VALDYBOS PRANESIMAS

PLGS-gos ir ALGS-gos centro valdybos ir direktorių (ar jų įgaliotinių) posėdis — pasitarimas šaukiamas šeštadienį, liepos 2 d., Sharkos

East svetainėje, 7840 So. Western Ave., Chicago, Illinois 60620, maždaug 3 val. p.p., pasibaigus Lietuvių Fondo metiniam suvažiavimui, kurio pradžia 10 val. ryto.

S-gos pirm. S. Budrys kviečia dalyvauti:

Vicepirmininkus — G. Baluką, A. Martų ir A. Pacevičių.

Direktorius — V. Kanauką, B. Matulionį, J. Skrinską, O. Vaitą, J. Valaitį ir J. Yčą.

Visi kolegos esate prašomi pareikšti savo pageidavimus bei pasiūlymus dabartinei veiklai pagyvinti ir sekančiais metais Clevelande šaukiamo dvimetinio visuotinio suvažiavimo programai praturtinti.

Dr. F. Kaunas,
sekr.-ižd.

★ Atsakymas. Dr. I. Kaunui, būvusiam Viktorijos Lietuvių Gydytojų draugijos pirmininkui.

Dėkoju už greitą atsakymą ir už įdėtą darbą, organizuojant Viktorijos Lietuvių Gydytojų draugiją. Tuo pačiu sveikinu naują valdybą ir linkiu sėkmės.

Viktorijos Lietuvių Gydytojų draugijos valdybą sudaro: dr. E. Petrikaitė-Šurmienė — pirmininkė (39 Hillside Road Rosanna, Vic.—Australia), dr. K. Zdanavičius ir dantų gydytoja N. Mališauskaitė.

Dr. S. Budrys,
P.L.G.S. pirmininkas.

Mūsų jėgos, mūsų žinios
Laisvai Lietuvai Tėvynei!

PASAULIO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ
SAJUNGOS CENTRO VALDYBA_{yra}

1966 M. LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESO RĖMĖJAS

Juozas J. Bachunas
PLGK VALDYBOS PIRMININKAS

Nitantas Kamaitis
PLJK FINANSŲ K-OS PIRMININKAS

Algis J. Jankauskas
PLGK KOMITETO PIRMININKAS

Illinois

GYDYTOJŲ TŪKSTANTINĖ JAUNIMUI!

Gegužės 28 dieną, Illinois Lietuvių Gydytojų Dr-ja surengė šaunų balių. Dalyvavo apie 200. Daug svečių tarpe nedažnai matomų iš tolimų Čikagos priemiesčių gydytojų, nemaža inžinierių, Čikagos Lietuvių Operos Valdyba, p. J. Pekel su gausiu svečių būriu. Tolimiausias svečias dr. E. Lenkauskas, Ohio Lietuvių Gydytojų Dr-jos pirmininkas su ponia iš Cleveland, Ohio.

Programa neužsitęsė. Dr. J. Ramonui atidarius, vakarieniaujant dr. V. Šaulys pasveikino svečius ir oficialiai perdavė Illinois Lietuvių Gydytojų \$1000. — čekį Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresui per Mildą Lenkauskiene, Kongreso rengimo vicepirmininke. Ta pačia proga p. Lenkauskiene įteikė specialius Kongreso Rėmėjų garbės pažymėjimus: Illinois Lietuvių Gydytojų Dr-jai, ir gydytojams — K. Ambrozaičiui, Pr. Mažeikai, R. Vienužiui, A. Ruibienei ir S. Budriui. (parėmė su \$100 ar daugiau).

Čia buvo perduotas Dr-jos vadovavimas naujai valdybai. Dr. V. Tauras, naujas pirmininkas pasveikino svečius ir pristatė valdybą: vicepirmininkas dr. V. Dargis, sekr. — dr. A. Viliūnas ir išdininkas — dr. A. Pustelnikas.

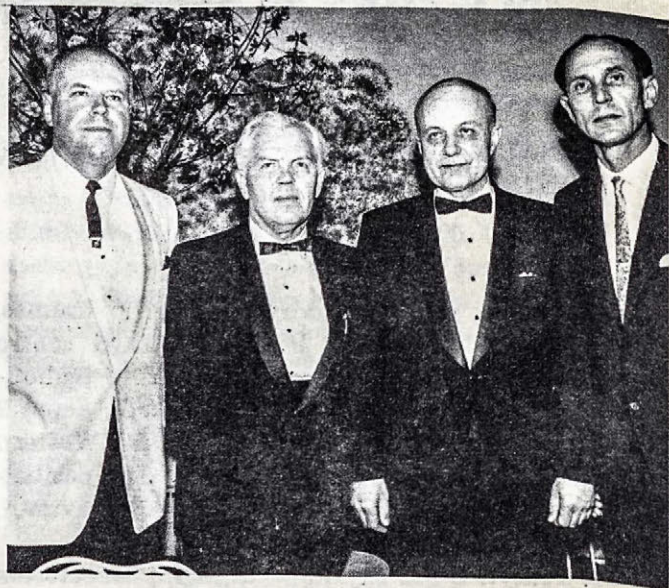
Dr. V. Tumasonienė, pagalbinio moterų vieneto pirmininkė perdavė pareigas p. J. Vienužienei. Baliaus metu pagalb. Vienetas pravedė loteriją, skirdamos visas pajamas stipendijų fondui. Nemaža entuziastų turėjo progos išbandyti laimę, o rengėjos praturtino fondą.

Programos kulminacinis punktas buvo baleto solistų V. Karosaitės ir J. Puodžiūno ir jų trupės baleto šokiais išpildyta pasaka. Žiūrovai pasirodymą šiltai įvertino, kur buvo įdėta tiek daug pastangų.

Šokių muzika buvo dažna lietuviškom melodijom. Gėlių šokio pajamos padarė gerą pradžia lietuviško jaunimo (skautų Rako ir at-kų Dainavos) stovyklų ambulatorinėm priemonėm įsigyti. Iš viso atrodė, kad svečiai nebuvo apvilti vaišėmis ir baliaus nuotaika.

New Yorkas

Š.m. birželio 18 d. dr. A. Narvydo rezidencijoje, L.I. N.Y. įvyko Amerikos Lietuvių New Yorko Gydytojų Draugijos susirinkimas, kuriame visi draugijos nariai ir svečiai įdomiai iš-

Illinois Lietuvių Gydytojų draugijos valdyba. Iš k. į d. dr. V. Dargis, dr. A. Pustelnikas, dr. V. Tauras ir dr. A. Viliūnas.

Illinois Liet. Gyd. draugijos pavasarinis banketas. Iš k. į d. dr. V. Šaulys, M. Lenkauskiene, dr. S. Budrys ir dr. A. Ruibienė.

klausė išsamiai paruoštų ir patyrimu pagrįstų pranešimų apie naujausius vaistus psichiatrijos srityje bei praktišką jų veikimą, teigiamas ir neigiamas puses. Pranešimus apie vaistą L.S.D. padarė dr. B. Jankauskas, dr. R. Jauniškienė ir

dr. A. Narvidas, visi savo sričių specialistai.

Draugijos pirmininkas **dr. Vytautas Avizonis** išskėlė faktus, kad svetimų kalbų bibliotekose randasi knygų, kur apie Lietuvą rašomos nesąmonės nežinia ar tai iš nežinojimo ar tam tikrais sumetimais. O mūsų jaunimas, lankydamas tų kraštų svetimomis kalbomis mokyklas, jas skaito ir tiki. Be to, neteisingomis žiniomis apie Lietuvą propagandinės literatūros apščiai pristato ir mūsų tėvynės okupantai bolševikai. Kad ir geriausių norų istorikams ateityje bus sunku beatskirti kur tiesa, kur melas. Todėl kiekvieno lietuvių pareiga, — pabrėžė dr. V. Avizonis, — visomis galimomis priemonėmis prisidėti prie tokių klaidingų informacijų at-

taisymo. Mūsų draugija toki žingsnį žengti jau yra nutarusi, būtent: skirti 1000 dol. jauno akademiko **dr. Algirdo Budreckio** universiteto pripažintam darbui išleisti.

Tačiau su apgailestavimu tenka pranešti, kad newyorkiečiai gydytojai dar ne visi tą įsipareigojimą atliko. Iki šiol gauta tik 640 dol. Dar trūksta 360 dol.

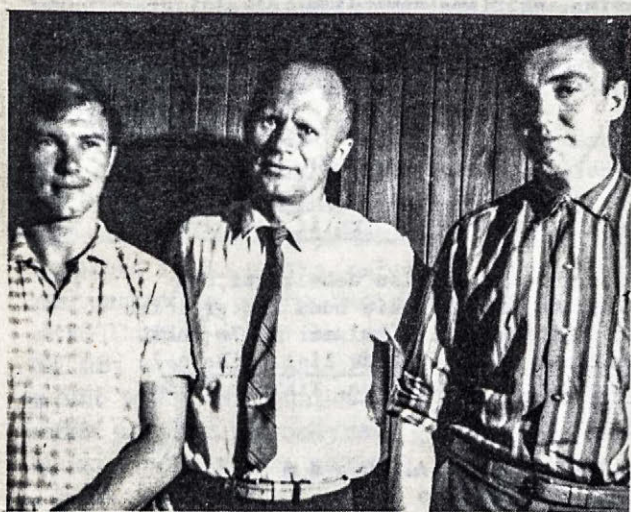
Pirmininkas šiame susirinkime užbaigė savo parašų rinkimą **Peticijai**, kurių jis yra surinkęs labai daug įvairiomis progomis. Po visų pasitarimų susirinkimas tęsėsi linksmesnėje nuotaikoje malonaus šeimininko dr. A. Narvydo dėka. Sekančiam susirinkimui nutarta suvažiuoti pas **dr. H. Armaną**, Baltimore, Md.

Australija

Sydney Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų draugijos susirinkimas įvyko kovo mėn. 3 dieną, **dr. Gytis Dantos** namuose. Dr. Petrauskui pasitraukus iš pirmininko pareigų, nauju pirmininku vienbalsiai buvo išrinktas **dr. Vingilis**. Dr. Dobinskas paskaitė įdomią paskaitą iš psichiatrijos srities. **Dr. Bobinskas** jau septyni metai dirba Sydney Mental Hospital, eidamas medical superintendent pareigas ir specializuodamasis psichiatrijoje. Po paskaitos sekė gyvos diskusijos ir užkandžiai.

Vytauto Didžiojo universiteto Odontologijos fakulteto 1936 m. laidos dantų gydytojos. Iš k. į d. Zotovienė, Jarembauskienė ir Starkienė

Dr. F. Kaunas su "australais" dr. G. Kišonu ir dr. K. Zdanavičium.

Čikagiškiai su svečiais iš Australijos — ponu ir dr. Jarembauskais.

Kas Lietuviškai galvoja,
Tas į Lietuvų Fondą stoja.

LIETUVIŲ FONDAS

Lithuanian Foundation

6643 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, Tel. (Area Code 312) 778-2858

1966 gegužės 30 d.

FONDO VALDYBA

Pirmininkas
Dr. A. RAZMA
902 So. Joliet St.
Wilmington, Ill. 60481

Vyk. vicepirmininkas
Dr. G. BALUKAS
1836 W. 93rd St.
Chicago, Ill. 60620

Sekretorius
A. REKLAITIS
8843 So. Maplewood Ave.
Chicago, Ill. 60629

Išdavėjas
Dr. V. SIMAITIS
2737 W. 43rd St.
Chicago, Ill. 60632

Finansų sekretorius
S. RAUCKINAS

Informacijos reikalai,
Dr. F. KAUNAS

Vajaus reikalai,
Dr. Z. ASOKLIS

FONDO TARYBA

Dr. K. AMBROZAITIS

Dr. G. BALUKAS

Dr. F. KAUNAS

Dr. J. KAZICKAS

Dr. P. KISIELIUS

Dr. E. LENKAUSKAS

A. MAZEIKIENE

V. NAUDZIUS

Dr. E. POSKUS

S. RAUCKINAS

Dr. A. RAZMA

A. REKLAITIS

A. SANTARAS

Dr. V. SIMAITIS

Dr. J. VALAITIS

FONDO TEISINIS PATARĖJAS

Adv. V. YASUS

FONDO VAJAUŠ KOMITETAS

Pirmininkas
A. REKLAITIS

Vicepirmininkas
Dr. F. KAUNAS

Reikalų vedėja
Dr. Z. ASOKLIS

Nariai:
J. ARŠTIKYŠ
A. SKRIDULIS

Lietuvių F o n d o 1965 metų 10 tukst. pelno paskirstymas

Lietuvių Fondo Skirstymo Komisija susidedanti iš LF T-bos atstovų: dr. E. Lenkausko, dr. J. Valaičio, dr. A. Razmos ir iš JAV LB C. V-bos atstovų: p. Z. Dailidkos, rašyt. J. Ignatonio, inž. J. Jurkūno 1966 m. gegužės mėn. 22 d. savo posėdyje svarstė visus LF-đui paduotus prašymus bei pasiūlymus. Tuo reikalu padarė atatinamą nutarimą ir jį patikė LF T-bai, kuri 1966 m. gegužės mėn. 25 d. posėdyje peržiūrėjo LF Skirstymo K-sijos pasiūlymus ir nutarė, kad žemiau visi pasiūlymai LF-do remtini, nes neprieštaruoja LF štatuto " Internal Revenue Code paragrafui 501 (c) (3) ", pagal kurį LF yra nepelno organizacija ir todėl atleidžiama nuo visų federalinių mokesčių:

1. Jaunimo Kongresui / Lietuvybės ugdymo ir išlaikymo kūrybiniam bei kultūriniam reikalams /	4,000.00 dol.
2. JAV LB C V-bos užsibrėžtų planų įgyvendinimui / lituanist. mokyklų vadovėliams, pagelbinėms mokymosi priemonėms, Lietuvos žemėlapiui ir mokslinių veikalų pradžiai /	4,000.00 dol.
3. Pedagoginiam Lituistikos Institutui	750.00 "
4. Liet. Rašytojų Draugijai / grožinės literat. premijai /	500.00 "
5. Lituanus žurnalui paremti	500.00 "
6. Dainavai-Jaunimo Stovyklai	150.00 "
7. Tėvynės Žvaigždutei, Draugo vaikų skyrius, premijoms /	100.00 "

viso: 10 tukst. dol.

JAV LB kultūros Fondas leis mokslinius veikalus pagal Pasaulio Lietuvių kultūros Tarybos rekomendavimą, skiriama suma šiam reikalui yra tik pradinė.

Visos šios LF-do skiriamos paramos bus viešai įteiktos atatinamiems asmenims 1966 m. liepos mėn. 2 d. LF narių suvažiavime, Čikagoje, Sharkos svetainėje.

LF T-ba labai apgailestauja, kad nebuvo galima visų atsiųstų prašymų ir pasiūlymų / nors ir visi labai svarbūs / finansiškai paremti, nes nebuvo pakankamai pinigų. Šių visų prašymų ir pasiūlymų sumos didis buvo virš 50 tukst. dol.

LF organizatoriai kviečia kiekvieną lietuvių ilgiau nebelaukti, bet tuoj su savo auka įsijungti į LF narius, kad LF tokiu būdu kuo greičiau pasiektų milijoną ir kasmet galėtų skirti liet. reikalams 50-70 tukst. Šita suma tikrai efektyviai pagreitintų svarbiausiųjų liet. reikalų realizavimą ir tuo suaktyvintų visą lietuvišką veikimą. Tikimės, 1966m. LF duos didesnę finansinę paramą liet. reikalams.

A. R é k l a i t i s d r. A. R a z m a
Lietuvių Fondo Sekretorius pirmininkas

Dantų Gydytojų Skyrius

Veda DR. R. POVILAITIS

DANTŲ SKAUSMAS

(tesinys)

Jeigu pulpa nėra daug gedimo atidengta ($\frac{1}{4}$ mm² ar mažiau) ir pacientas yra jaunesnio amžiaus, tada prognozė dančiui užgyti yra 50% ar daugiau. Ant žaizdos reikia uždėti specialius vaistus ir kelis sluoksnius izoliuojamos medžiagos.

Trečias dažnumu pasitaikęs dantų skausmas yra **periodontinio pobūdžio**. Čia vėl didelę rolę vaidina infekcija ir pūliavimas. Gilūs tarpai tarp danties ir kaulo bei gingivos laiko maisto liekanas ir bakterijas, kurios užkrečia gingivą ir sukelia pūliavimą. Skausmas gali būti gana didelis, kuriam panaikinti reikia pūlinį pradurti. Pradūrus, pacientui reikia kelias dienas stebėti, kad gingiva per greit neužgytų, pūliams dar kaip reikiant neišsivalius.

Dantis taip pat gali skaudėti nuo **sinuso infekcijos**, aukštos "bliombos" arba neteisingo sukandimo, kreivai dygstančių dantų kurie verčia kitus laukan, periodontozės ir kitų rečiau pasitaikančių ligų bei sukrikimų.

Ar galima visiškai dantų skausmo išvengti periodiniai einant pas dantų gydytoją ir pagal taisyklės juos valant namie? Sunku pasakyti. Jeigu dantys neturi didelių gedimo tendencijų, gingiva sveika ir pacientas reguliariai tikrinasi pas dantų gydytoją, greičiausiai, kad niekada nepatirs danties pūlinio ar atviros pulpos. Gal reikės kelis ar daugiau dantų ištraukti vėlesniame amžiuje, bet tas nereikia kad jam tie dantys bus skaudėję.

Viena iš didžiausių klaidų, kuri yra daroma žmonių, kuriems daugiau ar mažiau yra skaudėję dantys, tai įsitikinimas, kad skausmui pasirodžius ir praėjus jis nebeprisikartos ir dantis pagis. Pilvas, ranka, galva — taip, gali vėl susitvarkyti ir pagyti, bet dantis retai. Labai retai. Danties pulpa iš visų žmogaus kūno dalių turi mažiausią pasipriešinimą infekcijai ir gijimo potencialą. Danties skausmui pasirodžius reikia pagalbos ir pozityvaus gydymo, kas dažniausiai nėra sunku padaryti ir duoda gerus, greitus rezultatus.

Danties pulpa susideda iš jungiamų ląstelių, arterijų, venų, nervų, limfinių indų ir specialių celių, kurios turi galią auginti dentiną. Visi

šie audiniai yra aprūpinami gyvybę nešančiu krauju per labai mažo diametro skylutę šaknies smailajame gale. Ta skylutė, per kurią įeina ir išeina kraujo indai bei nervai ir kiti audiniai, yra tik plonos adatos didumo. Dančiui užsikrėtus ir prasidėjus infekcijai, nors ir silpnų formų, padidėja kraujo tekėjimas į danties pulpą, atsiranda negyvų celių-pūlių ir tuo pačiu laiku padidėjęs spaudimas užgnaužia kraujo tekėjimo indus, pirmiausiai venas, šaknies smaigalyje. Kraujų sumažėjus cirkuliuoti, kova su infekcija mažėja ir pulpa miršta nuo infekcijos arba gangrenos. **Kartais gangrenuotas dantis nustoja skaudėjęs** ir kurį laiką atrodo kad yra pasveikęs. Atsiradus naujų bakterijų, infekcija vėl prasideda ir galutinai išsivysto į pūlinį, kuris labai skauda jei dantis yra uždaras.

Pradėjus dančiui skaudėti, pacientas ne visada randa laiko kreiptis į dantistą, kad būtų pradėtas gydymas ir nereiktų dantį traukti. Daugumas pacientų neskambina dantistui į namus skausmui prasidėjus, bet laukia porą dienų tikėdamiesi kad skausmas praeis ir dantis pats pagis. Laukimas, savaime suprantama, neina į gerą nei pacientui, nei dantistui. Infekcijai smarkiai išsiplėtus yra labai sunku dantį išgydyti, dažnai reikia ištraukti.

Kodėl žmonės neina pas dantistą skausmui prasidėjus ir kodėl neskambina į namus atsiradus būtinam reikalui? Atsakymas yra lengvas. Dančiui skaudant žmogus nejaučia pavojaus gyvybei, nes žino kad **blogiausiu atveju dantį reikės ištraukti**. Retai pasitaiko, kad nuo danties kas mirtų. O kas gi, jei reikės vieną ar kelis dantis ištraukti — liks dar pora tuzinų!

Jeigu rankos pirštas užsikrečia, tai jau kitas reikalas — skambina gydytojui trečią valandą naktį... Niekas nenori piršto nupiauti, nors ir liktų dar devyni! Jeigu skauda viduriai — grėsia pavojus gyvybei, gal vėžys. Žmonės bijo labiausiai to, apie ką nežino. Apie dantis žmonės žino — jeigu skauda blogiausiu atveju reikia ištraukti, o tas jų galvoje nėra taip jau blogai.

ATŽALYNAS

Veda — DR. M. VYGANTAS

Lietuvių Gydytoju Biuletenio Konkurso Komisijos

n u t a r i m a s

Lietuvių Gydytoju Biuletenio odontologijos ir medicinos studentams konkurso Komisija gegužės 27 dieną, peržiūrėjęs prisiųstus darbus, nutarė premijų neskirti, kadangi darbai neatitiko konkurso skelbtų reikalavimų.

Konkurso Komisija:

prof. J. Meškauskas,

dr. A. Kavaliūnas,

dr. V. Saulys.

Lietuvybė, nutautėjimas ir atlietuvėjimas

—Tremtyje laisvę radome, bet iš kitos pusės laisvoj, svetimoj aplinkoj susilaukėme nutautėjimo. Tai paradoksiška laisvės kaina: kur nėra aiškios priespaudos, tautiniai idealai apsnūsta ir net pasidaro visai ištizi. Dabartinis nutautėjimas dažniausiai vadinamas Jaunimo problema. Ir tikrai matosi aiškus lietuvių jaunimo nutautėjimas, pradedant lietuvių kalbos nemokėjimu, spaudos neskaitymu ir kultūrinių parengimų apleidimu, tęsiant organizacinės veiklos nepasisekimu ir baigiant mišriomis vedybomis, dar nepamirštant entuziastiško priėmimo australų kultūros bei gyvenimo reiškinų. Vaizdas nebekelia džiaugsmo. Labai mažai matosi to kūrybinio aktyvumo, be kurio organizacijos pasidaro neįdomios: vis tie patys žmonės, vadai ir nariai, vis tos pačios idėjos, ta pati veikla. Net stovyklos ir suvažiavimai daug kam nusibodo. Pasiekėme stagnaciją. Nutautėjimo pagrindas randasi bręstančių vaikų natūraliame sukilime prieš tėvų principus. Gaila, kad tautiški idealai kažkodėl labai greitai išvelia į šią kovą, nes jie taip neapčiuopiami, kad tėvams sunku juos racionaliai apginti, pateisinti, kai vaikai ar rimtai ar priekabingai klausia — kodėl?

Ir bendrai pas lietuvių jaunimą nesimato gilesnės tautinės nuotaikos, jis tautai nejaučia atitinkamos atsakomybės. Daugumai, atrodo, nerūpi ar jis pats asmeniškai liks lietuviu, ar iš viso liks Lietuva.

Aišku, yra išimčių. Kai kurie jaunuoliai pavyzdin-

gai dirba lietuvišką darbą ir reiškiasi kaip vadai. Bet kaip ilgai ištesės jų pajėgos, entuziazmas, idėjos letargišku draugų tarpe.

Kai jaunimo nutautėjimas surištas su asimiliacija, senimas turi kitus vargus. Politiniai, religiniai ginčai ir dabar skaldo mūsų kolonijų bendruomenę į dvi dalis ir net daugiau. Tokios bereikšmingos nesantaikos numuša jaunimui pasitikėjimą senąja karta ir sumažina entuziazmą visuomeniškam darbui, nes lietuviškas solidarumas pasidaro beprasmiškas jaunimo akyse.

Svarbiausias senimo nutautėjimo reiškinys yra apgailėtinaj silpna moralinė bei materialinė parama jaunimo veiklai — tiek organizuotai, tiek ir individualinei. Taip pat verkiama trūksta kompetentingų aktyvių žmonių, kurie dirbtų drauge su jaunimu ateitininkų, skautų organizacijose, savaitgalio mokyklose. O kalbėtojų, ragintojų begalės!

Po dvidešimt metų tremtyje yra tikrai laikas susirūpinti senajai kartai savo vaikų nutautėjimu. Senimas turi sudaryti tokias sąlygas, kad jaunimas pasijaustų esąs esmine bendruomenės dalimi.

Iš savo pusės pats jaunimas turi prisidėti prie bendro darbo. Lietuvos ateitis tiesioginiai priklauso nuo jaunimo ir tą atsakomybę jaunimas turi pajusti. Tiems tikslams atsiekti, juos išstudijuoti ir sudaryti išsamia pasaulinio masto veiklos programą ir yra paskelbti Jaunimo Metai ir Jaunimo Kongresas.

NAUJIEJI MEDICINOS GYDYTOJAI

Vitas Petras Alekna birželio 12 d., Stritch-Loyola universitete išgijo medicinos daktaro laipsnį. Jaunasis daktaras yra a.a. dr. Antano Alekno sūnus ir brolis dr. Alfredo, kuris šiuo metu yra Vietname. Gimęs 1940 m. balandžio 29 d. Kaune. 1948 m. emigravo Amerikon. Chicagoje baigė Sv. Kryžiaus pradžios mokyklą ir Šv. Ritos gimnaziją. Vėliau lankė Loyolos universitetą, išgydamas Bachelor of Science laipsnį iš biologijos. Studijų metu priklausė Lietuvių Jūrų skautams, Korp! Gintaras, Lietuvių mok. tautinių šokių grupei, Lietuvių Studentų med. ir odont. draugijai ir Amer. stud. med. Phi Chi korporacijai. Interno stažą atliks Kalifornijoje.

Algimantas J. Galinis

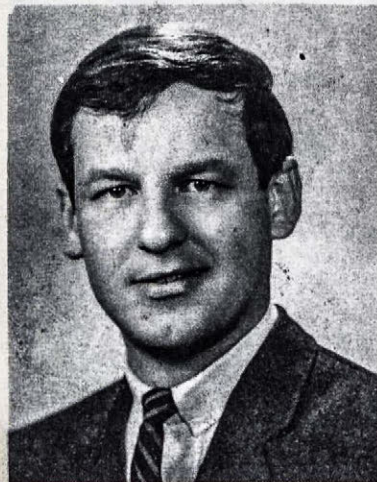
Birželio mėn. 6 d. Georgetown Universitete, Washington, D.C. gavo Medicinos daktaro laipsnį. Stažui atlikti jis pasirinko Great Lakes Naval Hospital — Waukegan, Ill.

Algimantas gimė 1940 m. Dotnuvoje, Kėdainių apskr. Baigęs pradžios mokyklą ir gimnaziją, įstojo į Chicagos Universitetą, kurį baigė su bakalauro laipsniu 1962 metais.

Šiuo metu atostogauja pas tėvus — Lemont, Illinois.

Sofija Gintilaite

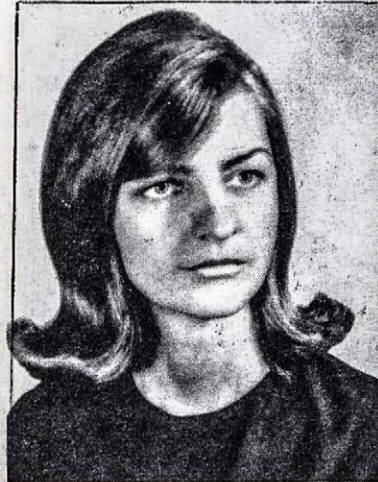
baigė Buenos Aires universitetą ir gavo medicinos daktarės laipsnį. Jau iš anksčiau yra buvusi savo tėvelio asistentė, dabar specializuojasi reumatizmo ir kraujo apytakos ligose.

Dr. V. Alekna.

Dr. A. Galinis.

Dr. M. Gumbinaitė.

Marija Gumbinaitė

Šių metų birželio mėnesį Chicagos Universitete Marija Gumbinaitė išgijo medicinos daktaro laipsnį. 1959 metais baigusi Gage Park High School tais pačiais metais įstojo į Chicagos Universitetą. 1962 metais perėjo į medicinos fakultetą, kur po vienu metų išgijo Bachelor of Arts laipsnį, o po trejų metų medicinos daktaro laipsnį.

Lietuvių gyvenime aktyviai reiškėsi priklausydama Jūros skautams, Korp Gintaras, kur ėjo vicepirmininkės pareigas 1961-1962 metais; Lietuvių Studentų Medikų ir Odontologų draugijai nuo pirmųjų dienų. Stažą atliks Yale Universitete, New Haven, Conn. Numato specializuotis vaikų ligose.

Jonas F. (John Francis) Kwinn

gimė 1941 m. gegužės mėn. 7 d. El Paso, Texas. Baigęs St. Simon pradžios mokyklą, 1955 m. įstojo į St. Ritos gimnaziją, kurią baigė 1959 m. Įstojęs į Notre Dame Universitetą gavo bakalauro laipsnį ir sekdamas savo tėvo dr. F. Kwinn pėdomis nutarė studijuoti mediciną. Šiais metais birželio mėn. jaunasis Jonas Francis Kwinn išgijo medicinos daktaro laipsnį iš University of Illinois Medical School. Stažą atliks Cook County ligoninėje, Chicagoje.

Dana Maciūnaitė 1966 metais birželio mėn. baigė Northwestern Universitetą išgydama medicinos daktaro laipsnį. 1963 metais iš to pačio universiteto gavo Bachelor of Medical Science laipsnį.

Jaunoji daktarė gimė Kaune 1941 metais, lapkričio mėn. 20 dieną. 1959 metais baigė Marijos Aukštesniąją mokyklą. Po to lankė Šv. Ksavero Kolegiją, kur po trejų metų studijų įstojo į Northwestern Universiteto Medicinos fakultetą.

Paskutiniuose metuose medicinos mokykloje, Dana už ypatingą pasižymėjimą ir darbštumą moksle laimėjo Deanis Fellowship in Pediatric Cardiology.

Lietuviškoje veikloje reiškėsi jaunimo organizacijose, priklausydama Lietuvių Studentų Medikų ir Odontologų draugijai nuo pat pirmųjų draugijos įsteigimo dienų. Stažą atliks Evanston ligoninėje.

Palmira Aušra Petrauskaitė šių metų birželio mėn. baigė Illinois Universiteto medicinos fakultetą, išgydama medicinos daktaro laipsnį. Jaunoji daktarė gimė 1941 m. kovo mėn. 12 d. Kaune. 1958 m. Waukegan, Illinois baigė Holy Child High School tuo pačiu laiku laimėdama American Legion Citizenship Award. Nuo 1958-1962 m. lankė Mundelein Kolegiją, Chicagoje, kur 1962 m. įgijo B.S. iš Biologijos su Aukščiausiais departamentu pažymiais. 1961-1962 metais ėjo Undergraduate Assistenship pareigas biologijos departamente. Būdama medicinos mokykloje priklausė American Medical Women Association ir 1964-1965 metais buvo tos draugijos vicepirmininkė. 1965-66 metais buvo Exemptive Board narė toj pačioj organizacijoj.

Lietuviškoje visuomeninėje veikloje dalyvavo priklausydama Korp Giedra! Taip pat priklausė Lietuvių Studentų Medikų ir Odontologų Draugijai.

Šių metų birželio mėn. 11 dieną Palmira išteikėjo už Vytauto Janušionio iš Kenosha, Wisc.

Stažą atliks Milwaukee General Hospital Milwaukee, Wisconsin.

Aldona Julija Skripkutė šiom dienom išlaikė gydytojos egzaminus (National Board). 1959 baigė Kearny vidurinę mokyklą, 1962 Rutger's universitete paruošiamuosius mokslus medicinos bakalauro laipsniu; toliau mokėsi moterų medicinos kolegijoje. Nustatytą privalomą medicinos praktikos stažą (internship) atliks Maryland universiteto ligoninėje. Jos specialybė—vaikų ligos.

Buvo ir yra veikli organizacijose — viena iš Lietuvių studentų sąjungos Newarke steigėjų ir ilgametė jos sekretorė, Lietuvos vyčių narė, Newman klubo narė.

Tėvai abudu medikai — jis baigęs mokslus Berne, ji Kaune, tačiau gimusi buvo Newarke, N.J.

Saulius Vaičaitis, šių metų gegužės 29 dieną, įsigijo medicinos daktaro laipsnį Bostone.

Gimė Lietuvoje, pradžios mokyklą pradėjo lankyti Hanau stovykloje, ją užbaigė Šv. Petro Parapijoje, Bostone. Baigė Boston Latin School

Dr. F. Kwinn.

Dr. D. Maciūnaitė.

Dr. P. Petrauskaitė.

gimnaziją, gaudamas National Honor Society Scholarship. Įstojęs į Bostono Universitetą (nuolat būdavo Dean's List), kuri užbaigęs gavo Bachelor of Arts, cum laude. Pasirinko Medicinos mokslus tęsti Bostone ir įstojęs į Bostono Universiteto medicinos mokyklą, kurią šiemet užbaigė.

Interno stažą pasirinko atlikti Edward J. Meyer Memorial, Buffalo, N.Y.

Buvo aktyvus Bostono šachmatininkų eilėse, Šv. Petro parapijos chore ir akompaniatorius Bostono mišriam chorui.

NAUJIEJI DANTŲ GYDYTOJAI

Rolandas A. G. Giedraitis gegužės 12 dieną baigė Dalhausie universitetą, gaudamas **dantų medicinos daktaro laipsnį**. Bakalauro laipsnį yra gavęs Connecticut universitete.

Dr. R. A. G. Giedraitis priims moterystės sakramentą su dantų gydytoja Danute Venckute birželio 25 d. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, o rugpiūčio mėnesį yra pašauktas kaip dantų gydytojas į Amerikos kariuomenę.

Naujo daktaro tėveliai Zuzana ir Antanas Giedraičiai gyvena Hartford, Conn.

Rimantas Karka šiais mokslo metais baigęs Toronto universiteto **odontologijos fakultetą** "Doctor of Dental surgery" laipsniu ir gavęs dantų gydytojo teises. Rimantas yra gimęs 1943

m. Kaune; pradžios mokyklą ir gimnaziją baigė Toronte. Taipgi yra baigęs šeštadieninę lietuvių mokyklą. Į Toronto universitetą įstojo 1961 m. Naujasis daktaras yra baigęs Toronto Royal konservatorijos pianino kursą (10 mt.) ir yra pasireiškęs koncertais kaip gabus pianistas. Būdamas gimnazijoje buvo aktyvus sportininkas, "Aušros" klubo narys. Universitete per 5 metus aktyviai dalyvavo lietuvių studentų veikloje ir buvo valdybos nariu. Kasmet dalyvaudavo JAV ir Kanados lietuvių studentų suvažiavimuose, ateitininkų ir skautų vasaros stovyklose.

Naujas dantų gydytojas Rimantas jau dirba savo profesinį darbą Toronte Sheppard ir Don Mills g-vių rajone.

J. D. Kepalas šiais metais baigė Buenos Aires universitetą ir gavo dantų gydytojo diplomą. Jaunasis Jose Eduardas yra Juozo ir Sofijos Gimbutaitės-Kepalų sūnus ir gyvena Buenos Aires.

Danutė Venckutė birželio 5 d. baigė Tufts universitetą, gaudama dantų daktaro laipsnį. Prieš įstudama į Tufts universitetą, 3 metus studijavo Bostono universitete.

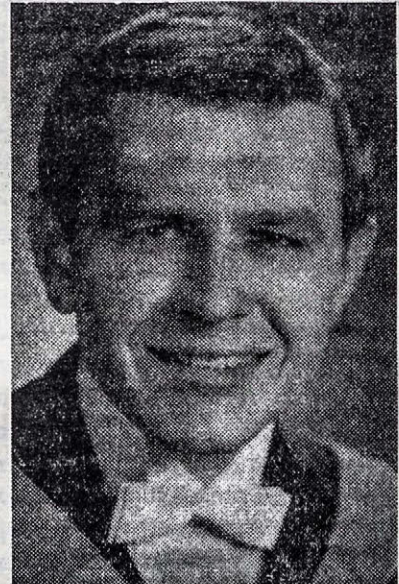
Danutė Bostono lietuviams pažįstama kaip Lietuvių radijo valandos (J. Romano) pranešėja, kaip buvusi aktyvi skautė ir Šv. Petro lietuvių parapijos choro, kuriam vadovauja muz. J. Kačinskas, narė.

Dr. J. Skripkutė.

Dr. S. Vaičaitis.

Dr. R. Karka.

Romanas Rimas Kaunas, Cicero, gavęs baka-laureatą iš psichologijos Northwestern universitete Evanstone, rugsėjo mėn. pradeda medicinos studijas Marquette universitete Milwaukee, Wisc.

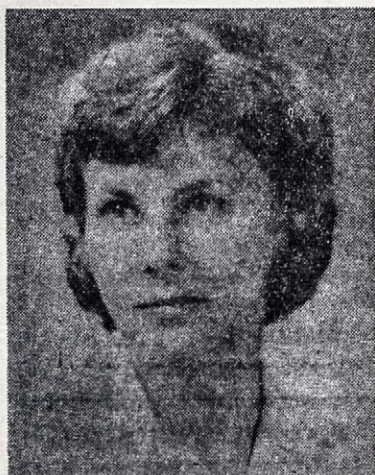
Jo sesuo Regina baigė Marijos Aukštesniąją Mokyklą ir rudenį pradės slaugymo studijas University of Illinois Circle Campus'e.

JANINA NAKUTYTĖ

Gydytojos Tamaros Jakubanicaitės-Nakutienės ir M. Nako duktė 1965 m. baigė Sydney

Universiteto farmakologijos skyrių. Šiuo metu Janina dirba universitete, kaip instruktore ir ruošiasi magistro laipsniui.

J. Nakutytė gimė 1945 m. Vokietijoje, Tuttlingeno mieste, 1949 m. su tėvais atvyko į Australiją. Pradžios mokyklą — Bass Hill ir mergaičių gimnaziją G.H.S. Wiley Park baigusi pradėjo studijuoti Sydney Universitete. Be to, Janina yra baigusi ir Baukstown lietuviškąją mokyklą ir visą laiką buvo aktyvi skautė.

Dr. D. Venckutė.

Romanas Rimas Kaunas.

Janina Nakutytė.

MOKSLINIAI ŽURNALAI

Pirmojo mokslinio žurnalo lopšiu laikomas Paryžius, kur prieš 300 metų Dionizas de Salis pradėjo leisti "Journal des Savants" ("Mokslininkų laikraštis").

Lietuvoje mokslinės periodikos atsiradimas yra siejamas su Vilniaus universitetu. Pirmoju tokiu leidiniu laikytinas 1804 m. lotyniskai išspausdintas "Acta instituti clinici universitatis Vilmensis" ("Vilniaus universiteto klinikinio instituto aktai").

Tilžėje 1892 m. išėjo iš M. Jankaus spaustuovės "Lietuvių mokslo draugystės Amerikoje" periodikos leidinio "Apšvieta" pirmasis numeris. "Apšvietos" antroji redakcija buvo Pensilvanijos valstybėje. Žurnalą redagavo J. Šliupas, J. Andziulaitis, J. Basanavičius ir kt.

1920 m. panevežietis, Petrogrado universiteto prof. A. Dagelis įsteigė žurnalą "Čelovek i priroda" ("Žmogus ir gamta"). (Mokslas ir gyvenimas — Nr. 8. 1965).

Ričardas Petrys, Kielo universiteto stud. medikas, Vokietijoje.

Moterų Kampelis

REDAKTORĖ B. KOŽICIENĖ

Kelionės įspūdžiai iš Marocco

Aldona Beinorienė

Fragmentinės pastabos

Paskutiniųjų metų mūsų rudens kelionės planas buvo kiek kitoks, negu anksčiau. Mat, vakarų Europos kraštai buvo jau gerokai išbraidyti, kartoti neįdomu. Todėl sugalvota spūstelėti šį kartą už Europos ribų. Bet kur? Keliuoti aplink pasaulį, dar neatėjo laikas, tarėmės. O ką, jei paslinktume į Afriką ir aplankytume arabiškąjį pasaulį, pav. Marocco. Surtarta. Apsipažinę su to krašto geografija, pasiruošėme kelionei. Tačiau būtume ne lietuviai, jei nesugalvotume vienu šuviu nušauti du zuikius. O tas antras "zuikis", tai buvo noras pakely stabtelėti Paryžiuje ir aplankyti mūsų iškilusių dailininką Vytautą Kasiulį ir arčiau susipažinti su jo darbais, kurių dalį buvome matę Čikagoje Čiurlionio galerijoje suruoštoje parodoje ir buvome jo kūryba užintriguoti. Sakoma: pasakyta — padaryta, ir mūsų planui, kanceliališkai tariant, duota eiga. Keliavome ketveriese: **dr. Pranas ir Valentina Mažeikos** iš Lake Zurich, Illinois, mano gerasis vyras **dr. Bronius Beinoris ir plius manoji persona**, mudu iš Wood Dale, Illinois. Kadangi dabar mūsųose tiek visokių kvartetu, tai ir mes pasivadiname "kvartetu", nes buvome labai gerai susigiedoję savo kelionės maršrute. Mūsų mielasis dr. Pranelis buvo trynęs gimnazijos suolus drauge su dail. Vytautu Kasiuliu, atseit buvo draugai, tai jis perspėjo savo paryžietį draugą ir p.p. Kasiuliai laukė mūsų.

Kasiulių namuose. Įžengę į p.p. Kasiulių namus, mes, tariant, pasijutome "kaip namie": iš karto padvelkė į mus tokia šilta, jauki atmosfera, kurią, tur būt, tegali sudaryti tik nedirbtinos vakariečių kultūros žmonės, na, o be to dar — lietuviai. Mus stačiai žavėjo nepaprastas šeiminingų svetingumas bei toks šiltas priėmimas, paremtas nedirbtinu lietuvišku nuoširdumu. Pabrėžtinas skoningumas visa kame: ir kuklių dimensijų buto tvarkoje, vaišių paruošime, servavime ir, trumpai, kiekvienoje detalė-

je. Ponia Kasiulienė menininkė ne tik tapyboje, bet ir kulinarijoje.

Pasisvečiavę nuvykome pažiūrėti p.p. Kasiulių (ponia Kasiulienė irgi dailininkė vardu Bonite) naująją meno galeriją firmos vardu "Galerie Royal", esančią Paryžiaus vidurmiesty. Pasirinkę kas mums labiausiai patiko, o pasirinkti buvo iš ko, ir atsisveikinę su maloniaisiais šeiminingais, įstaitant ir jų puikų 22 m. sūnų Vytautą, fizikos-matematikos studentą, palikome vaišingąjį Paryžių ir po neilgos spalvingos kelionės nutūpėme Marocco žemėje: tai buvo Atlanto bangų skalaujamo šiaurės vakarų Afrikos didmiesčio Casablancos aerodromas.

Mes Casablancaje. Casablanca didžiausias Marocco uostamiestis šiaurvakarinėje Afrikoje su 1 mil. gyventojų, arabiškai vadinamas Dar-el-beida (balti namai). Tarptautinio susisieki- mo mazgas ir kryžkelis, per kurį susisiekiami tiek su kitais Marocco miestais, tiek su kitais Afrikos kraštais. Maroccos prekybos ir pramonės centras, laikomas europinio stiliaus miestu su modernia architektūra, dideliais, puošniais viešbučiais, restoranais, kavinėmis ir kitais modernaus miesto atributais. Didžiausi viešbučiai "Mansour" ir "Marhaba", viename kurių ir mūsų buvo apsistota. Miestas skęsta kiaurus metus šviečiančios saulės spinduliuose ir natūraliame gamtos grožyje. Čia kryžiuojasi dvi civilizacijos: Arabų ir vakarų Europos. Įspūdinga ir senoji arabų architektūra, grandioziniai pastatai, k.a. Didžioji mečetė su didelio aukščio minarete, Sidi Bou Smara antkapis, sultono palocius, Anfa kalva su puošnėmis, moderniomis vilomis, Marocco meno muziejus, keramikos namai (puodžių dirbtuvės), pilna gražių kilimų, gražių papuošalų, suvenirų, gintaro ir kitų įdomių eksponatų. Senovės arabų kultūros liekanos saugomos nuo griaunamos gamtos įtakos, pav. Senoji medina aptverta tvirtais pylimais, kad Atlantas savo galingomis bangomis nenuplautų.

(Pabaiga kitame numeryje)

Illinois Moterų Pagalbinio vieneto pirmininkė dr. V. Tumasonienė sako atsisveikinimo kalbą.

Naujos pirmininkės Janinos Vienužienės inauguracija.

“KOMUNIZMAS STATISTIKOJE.”

Rusijoje, po 50 metų viešpatavimo, komunizmas neišsilaikė pagal Karl Markso idėjas (žmogaus darbas, gerovė, ir didžiausias interesas — valstybė), rašo 1966 metų, gegužės mėn. 22 d. “Parade.” *Dabartinis rusas* pirmiausia nori savo asmeninės laimės, neina į bažnyčią, bet vaikus krikština; minties ir žodžio laisvę laiko aukščiausiu idealu, niekina partijos narius, bet gerbia tuos, kurie išdrįsta padėti kitiems. *Maskvos Akademijos sociologai* priėjo prie šios išvados apklausinėję Maskvos ir Leningrado elitą — komunistų mokslininkus, studentus, valdininkus, gydytojus, dantų gydytojus, mokytojus ir t.t. Vidutinis apklausinėtųjų amžius buvo 27 metai.

Į klausimą, ko norėtų, jei turėtų daugiau pinigų, 24.5% atsakė — geresnių butų, baldų; 12.3% — knygų ir muzikos instrumentų; 11.3% — geresnio maisto ir rūbų; 10.5% — automobilių; 9.8% — norėtų keliauti, ypač aplankyti svetimus kraštus. Maždaug 17% visai neatsakė. Apie 6% atsakė: Neturime pinigų dabar ir nepramatome turėti ateityje.”

3% prisipažino esą religingi, bet 47% prisipažino savo vaikus krikštinę. 18% visai neatsakė. Beveik visi vedę Maskvos Universiteto studentai prisipažino krikštinę savo vaikus, kai tuo tarpu darbininkų tik 65% prisipažino krikštinę savo vaikus.

Pagal “Intelligence Report” šie rezultatai buvo pasiekti išsivadavus iš Stalino režimo. Stalino laikais sociologiniai apklausinėjimai buvo panaikinti, nes buvo bijoma sužinoti tiesą. Po diktatoriaus mirties, Maskvos Mokslo Akademija “Moscow Academy of Science” per UNESCO pasiuntė kvietimą vakarų sociologams ir iš šių sužinojė, kaip panašūs tyrimai pravedami vakaruose, tą patį padarė savo krašte. Garsusis rusų sociologas Dr. Ossipow savo knygoje “*Sociologija Rusijoje*” sako, jog socialinis pagerėjimas be socialinio tyrinėjimo yra neįmanomas ir kad tiesa turi būti viešai skelbiama, nežiūrint komunistų ideologijos. Ši nauja mintis privedė prie netikėtų rezultatų. Paskutiniai Leningrado darbininkų apklausinėjimai parodė, jog Sovietų darbininkas visai nesidomi visuomene per se. Netgi aktyviausiose grupėse 32% darbininkų pasisakė visai nedalyvaujant ir 25% labai mažai dalyvaujant komunistų partijoje ir unijoje. 50 - 70% darbininkų buvo pasyvūs.

Kitas sociologas priėjo prie įdomių rezultatų betyrinėdamas bibliotekų kartotekas. Iš 8923 labiausiai skaitomų knygų tik 6.7% buvo politikos arba sociologinės knygos. 78% buvo grožinė literatūra, 23% buvo vertimai.

Bendri tyrinėjimų rezultatai parodė, jog 38% rusų siekia laimingo šeimos gyvenimo, 23% siekia mokslo (arba bent stengiasi siekti), 12% visuomenininkų ir tik 10% yra patenkinti savo darbu. Iš šių tyrinėjimų Sovietų valdžia kasdien daugiau ir daugiau mato, ko Marksas niekad nepamatė — žmogaus prigimtį yra sunku pakeisti — žmogus pirmiausia rūpinasi pats savimi.

PAS MUS IR SVETUR

Chicagoje Pagalbinis Moterų Vieneta išsirinko naują valdybą. Paprastai valdyba būdavo iš Chicagoje gyvenančių narių, ir tik viena ryšininė su "kaimu". Šį kartą nutarta pasikeisti pareigomis. Ryšininę paliko Chicagoje, o valdybą sudarė "Kaimas".

Pirmininkė — *Janina Vienužienė* (Hampshire, Ill.)

Vice-pirmininkė — *Eleonora Kilikonienė* (Elgin, Illinois)

I Sekretorė — *Dalia Bobelienė* (Elgin, Illinois)

II Sekretorė — *Birutė Čiurienė* (Lake Zurich, Ill.)

Iždininkė — *Irena Kyrienė*

Ryšininė — *Leontina Dargienė* (Chicago, Illinois)

Būtų įdomu sužinoti, ką veikia moterų *Vienetai* kitose vietovėse. Ar negalima būtų tiek Chicagoje, tiek kitose Valdybose surasti bent po vieną korespondentę? Gal tą darbą galėtų atlikti sekretorės. Pavyzdžiui, kad ir susirinkimo ar valdybos posėdžio protokolo ištraukas atsiųskit, o mes paskui jau gal vis šį tą rasime įdomaus visoms. Laukiame!

★ *Dalia Bobelienė* ir *Birutė Čiurienė* dalyvavo BALFo suvažiavime Clevelande. Ten pat buvo ir *Dr. Armonienė* iš Baltimorės.

★ *Aldona Beinorienė* dalyvavo amerikiečių moterų Pagalbinio Vieneto suvažiavime Chicagoje ir Springfielde. Ta proga jų moterų žurnalas įsidėjo p. Beinorienės nuotraukų.

★ *Janina Šalnienė* gegužės 13 d. Dainavos lietuviškoje televizijos programoje, gegužės 22 d. — ukrainiečių Nepriklausomybės kovų vado Petluros (komunistų nužudytas Paryžiuje) minėjime Shopen School Chicagoje, gegužės 28 d. Janę girdėjo Vilniaus gimnazijos 50 metų sukaktį susirinkę atšvęsti vilniečiai. Sėkmės, Jane! Nepavark!

Ponia Šalnienė.

GYDYTOJŲ POBŪVIS PRO MOTERIŠKUS AKINIUS.

Illinois Gydytojų Draugija gegužės 28 d. turėjo savo metinį subuvimą. Jaunimo Kongreso atstovė, net iš Cleveland'o, o atvykusi p. *Milda Lenkauskienė* už

jau gautas ir būsimas aukas išdalino padėkos lapus aukojusiems po šimtinę ar daugiau. Atsilygindami už Padėkos Lapus, Chicagos gydytojai sumetė keletą ekstra šimtinių.

Stipendijų Fondo loterijai *ponios Balukienė* ir *Ambrozaitienė* paaukojo po paveikslą. Ir vėl keletas šimtinių, už kurias kuris nors jaunuolis ar jaunuolė galės studijuoti kurią nors medicinos šaką.

Gaila, kad Gėlių šokis *Rako* ir *Dainavos stovykloms* paremti buvo prarastas gėlėms jau apvytus ir daliai publikos išėjus namo Gal ir savo, Chicagos jaunimui būtume surinkę truputį daugiau nei surinkom...

Illinois Moterų Pagalbinio vieneto valdyba. Iš k. į d. D. Bobelienė, I. Kyrienė, J. Vienužienė, L. Dargienė (trūksta Kilikonienės ir Čiurienės)

Svečiuose pas Vieružius

ILLINOIS

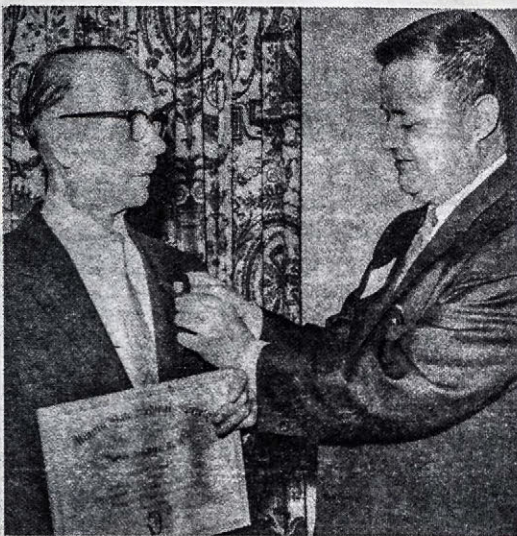
★ *Prof. dr. Vanda Tumėnienė*, sulaukusi garbingo amžiaus, buvo pagerbta ponios Sofijos Oželienės surengtoje kavutėje. Solenizantė buvo pirmoji moteris profesorė Lietuvos universitete. S. Oželienė palinkėjo profesorei dar daug saulėtų metų ir įteikė puikią orchidėją.

★ Illinois Academy of General Practice apskričių — county sekretoriais yra *Dr. Jonas Sadauskas* (Decatur *Dr. Frank Mažeika* (Lake county) ir *Dr. Ferdinand Kaunas* (West Side).

★ *Dr. Maj. Juozas Manelis* išlaikė American Board of Surgery egzaminus, gaudamas diplomuoto chirurgo teises. *Dr. Manelis*, vadovaujantis Illinois Army National Guard, 108 Med. bataliono daliniui, taip pat neseniai buvo pakeltas į majoro laipsnį.

★ Plačiai žinomas *dr. Mykolas Devenis* sulaukė deimantinio amžiaus jubiliejaus. Jo duktė Dalia ir žentas *dr. K. Bobelis* surengė gegužės 21 d. savo rezidencijoje, Elgin, Ill. jam pagerbimą.

★ *Dr. Matas Mickus* Du Page County Medical Society susirinkime — River Forest Country Club buvo priimtas į "50-ties Metų Klubą" ir ta proga buvo apdovanojamas žymeniu.

Dr. Matas Mickus (iš kairės).

★ *Korp! Gaja* ir *Korp! Fraternitas Lituanica* sutiko būti Lietuvos Gydytojų Biuletenio paskelbto studentams medikams ir odontologams konkurso mecenatais.

★ *Lietuvių Fondo Tarybos* narių suvažiavimas įvyko Jaunimo centre, Chicagoje balandžio 27 d. *Dr. A. Razma* ir *dr. G. Balukas* papasakojo savo išpūdžius iš savo apsilankymo skyriuose. *Dr. E. Lenkauskas* papasakojo, kaip vėjus eina Clevelande. Iš pelno sąskaitos skirstymui numatyta 10,000 dol. Į skirstymo komisiją suvažiavimas išrinko *dr. A. Razmą*, *dr. E. Lenkauską* ir *dr. J. Valaitį*.

★ *Dr. A. Maciūnas* talkinant *dr. A. J. Ramonui* ir kitiems gydytojams, imasi iniciatyvos sudaryti fondą, kuris būtų panaudotas pastatymui Custer, Mich., skautų stovykloje ambulatorijai. Šioje stovykloje dabar stovyklauja apie 500-600 skautų ir ambulatorija yra labai reikalinga.

Dr. Kazys Vezelis, dantų gydytojas, Illinois Lietuvos Gydytojų Draugijos ilgametis Draugijos narys, š.m. liepos mėn. 2 d. mirė Chicagoje ir buvo pašarvotas Egan koplyčioje.

Liepos mėn. 5 d. 1 val. p.p. įvyko su velioniu atsisveikinimas. Illinois Lietuvos Gydytojų Draugijai atstovavo *dr. V. Tauras*, *dr. A. Montvydas* ir *dr. A. Šaulys*.

Dr. Montvydas, Illinois Lietuvos Gydytojų Draugijos vardu, pasakė atsisveikinimo kalbą, nušviesdamas velionies profesinę bei visuomeninę veiklą.

Dr. V. Šaulys savo kalboje apibūdino velionį kaip asmenį geros širdies ir praeity paguodusį bei sušėlpusį ne vieną lietuvių, ieškančių moralinės bei materialinės paramos. Jo rūpesčiu buvo sudaryta mūsų tautiečiams nemažas kiekis afidevitų atvykimui į Ameriką.

Baigus atsisveikinimo kalbas, Lietuvos Operos solistas *Algirdas Brazis* pagiedojo atitinkamas giesmes ir po to velionis buvo nulydėtas į Tautines kapines ir ten palaidotas.

★ *Dr. Steponas Biežis*, Dainų Šventės Komiteto pirmininkas, įdėjo daug sumanumo ir energijos organizuojant Dainų Šventę, kuri buvo pravesta tikrai išpuodingai.

Illinois Lietuvos Gydytojų Draugijos Valdyba, Dainų Šventės metu, įrengė sanitarinį punktą, kuriame pasidalindami budėjo *dr. V. Dargis*, *dr. V. Tauras* ir *dr. M. Vygantas*.

Sanitarinio punkto gydytojams maloniai sutiko talkininkauti Lietuvos Gailestingųjų Seserų Sąjungos narės: *Elena Praninskienė*, *Stefanija Mikaliukienė* ir *Elena Bieliauskaitė*.

Dėl pagerinto salės vėdinimo, apalpipimų, sužeidimų bei kitų rimtų susirgimų nebuvo, nors tam buvo pasiūlyta.

Dr. Z. Danilevičius pasakoja savo išpūdžius.

Illinois lietuvių gydytojų grupė susirinkimo metu.

Šv. Kryžiaus ligoninės gydytojų grupė (dr. G. Balukas, St. Biežis, P. Brazis, M. Budrienė, B. Gaižiūnas, P. Mažeika, A. Prunskienė, J. Starkus ir J. Meškauskas) apmokėjo 50 seselių bilietus Dainų šventei.

Dainų šventės mecenatai, paaukoję po 100 dolerių ar daugiau, buvo: daktarai F. Mažeika, A. Lipskis, V. Dargis, C. Bobelis, E. Ringus, A. Razma, P. Kisieliūs, Pr. Mažeika, R. Vienužis, F. Kaunas, V. Tauras, J. Valaitis, L. Zibas, A. Juozaitis, A. Prunskis, K. Balukas, S. ir M. Budriai. Dainų šventės rėmėjai: dr. N. Raslavičius ir J. Bartkus.

MICHIGAN.

★ *Michigan'o Lietuvių Gydytojų draugijos valdybą* sudaro: Dr. M. Miškinienė, pirmininkė, dr. B. Kvietys (sekretoriūs) ir dr. P. Žemaitis (iždininkas).

★ *Dr. Edmundus Malkus* praktikoja Kanadoje, mažame Seaforth miestelyje. Jis augina gražią šeimą 5 dukteris ir vieną sūnų. Šią vasarą žada važiuoti į Vokietiją ir Prancūziją aplankyti giminių, draugų ir pažįstamų. Atsiskyres nuo lietuvių Dr. Malkus (Maziliauskas) nežinojo net apie Lietuvių Gydytojų Sąjungą bei Biuletenį, bet savo draugo Dr. A. Zotovo "apšviestas" ne tik prašė Biuletenio, bet pažadėjo dalyvauti sekančiame suvažiavime Cleveland'e.

★ *Dr. Jonas A. Valantiejus*, birželio mėn. 7 d. buvo iškilmingai pagerbtas, kaip 1965 metų New Buffalo, Mich., žymiausias žmogus. Į jo nuopelnus buvo įskaityti jo darbai žmonių pagalbai, pasiaukojimas mediciniškuose ir labdaros reikaluose.

★ *Dr. Tamošaitis*, dentistas, iš Clevelando persikėlęs gyventi į Coral Gables, Fla., mėgsta visuomeninį darbą ir yra Miami Alto pirmininkas; sėkmingai šiemet pravedė Vasario 16 minėjimą.

ARGENTINA.

ARGENTINOJE dirba apie 50 lietuvių gydytojų. Dauguma yra gimę Argentinoje, bet visi kalba lietuviškai. Lietuviškame gyvenime pasirodo šie gydytojai:

Jonas Šimanauskas, Aldo Miguel Šlepetys, Saikauskas, Albertas Aleksandravičius, A. Leipus, J. Petronis, Grucė, E. Mackevičius, Pinkevičius, F. Macevičius, Toločka, Petras Staneika, Sipaila, Ekimavičius, A. E. Adaminas, V. Pikas, Al. Vilčinskas, Kellertas, Eug. Čikštaitė, Angelica Baubinitė, A. Užolinskaitė, O. Bendinskaitė, S. Gintylaitė, Žubauskaitė, Valentelytė, J. Kunca ir Lietuvos universitetą baigę: Antanas Babelis, Stasys Babelis, Jospaitienė-Golytzy.

Argentinoje baigę bet šiuo metu dirbą JAV: Rosa Židelytė, Danutė Ginterytė ir V. Lesniauskas. Be to Argentinoje dirbo bet persikėlė į JAV: A. Zotovas, J. Mikielionis ir J. Neverauskas.

Be medicinos gydytojų yra ir dantų gydytojų: Mataciūnas, Stulgis, A. Maminskaitė, Ana R. Miškūnaitė (Buenos Aires universiteto profesorė) ir Nina Malinauskaitė.

Dr. Irena Klusaitė yra veterinarijos gydytoja ir profesoriuja Chaso universitete.

★ Argentiną yra aplankę visa eilė JAV lietuvių gydytojų, dalyvaudami tarptautiniuose suvažiavimuose: E. Jurkštas, V. Brazė, V. Slavinskas, P. Mažeika ir V. Bergen.

★ *Dr. Aldas M. Šlepetys* skaitė paskaitą pasauliniame gydytojų suvažiavime Buenos Aires.

AUSTRALIJA.

★ *Dr. G. Danta* išvyko į Angliją. Ten jis žada specializuotis neurologijoje. Mano pasiekti Paryžių ir Jungtines Amerikos Valstybes. *Dr. Gytis Danta* yra vienas iš jaunųjų, baigęs Sydney universitetą. 1965 m. išlaikė egzaminus ir tapo priimtas į Royal College of Australian Physicians. Prieš išvažiuodamas į Angliją, Dr. Danta dirbo kartu su dr. Bagdonavičiene.

★ *Dantų gydytoja Jarembauskienė* su vyru išvažiavo pasidairyti po pasaulį. Kelionėje išbus 8 mėnesius. Grįžusi iš kelionės tęs savo darbą Dental Hospital.

★ Abiem išvykstantiems kolegoms Sydney lietuvių gydytojai suruošė išleistuves Sid's restorane kovo mėn. 26 dieną.

★ *Dr. Barkienė* kartu su vyru ir dukrelėmis važiuoja aplankyti gimines Europoje ir USA.

★ *Dantų gydytojos Gruzinskienės* sūnus Gedis labai sėkmingai studijuoja mediciną Sydney universitete ir yra ketvirtame kurse. Praeitą savaitę jis isigijo Bachelor of Science laipsnį.

★ *Dr. Kišono sūnus* baigė medicinos fakultetą ir dabar dirba ligoninėje.

★ *Dantų gydytojos Jakubauskienės* duktė šiemet baigė odontologijos fakultetą. Jaunoji Jakubauskaitė pakviesta dirbti Sydney universitete.

● Amerikos Medicinos Moterų Sąjungos pirmininkė spaudoje pareiškė kad moterystė, motinystė ir medicina gali derintis ir derinasi. JAV-se yra 275,000 vyrų gydytojų ir 19,000 moterų gydytojų. Rusijoje 80 % gydytojų yra moterys, Didž. Britanijoje — 24 %, Kanadoje — 14 %, o šiame krašte tik 6 %.

SUVAŽIAVIMAI - KONVENCIJOS

AMERIKOS GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAI.

- ★ **American Medical Association.** Chicago, Ill. Birželio mėn. 26-30.
- ★ **Michigan State Medical Society.** Pantlind Hotel. Grand Rapids. Rugsėjo mėn. 25-30.
- ★ **American Academy of General Practice.** Boston. Spalių mėn. 7-14.
- ★ **American College of Gastroenterology.** Bellevue - Stratford Hotel. Philadelphia. Spalių mėn. 23-26.
- ★ **American Heart Association.** Americana Hotel. New York. Spalių mėn. 13-16.
- ★ **Interstate Postgraduate Medical Association of North America.** Sheraton Hotel. Washington, D.C. Spalių mėn. 17-20.
- ★ **American Medical Association (Clinical Convention)** Las Vegas, Nev. Lapkričio mėn. 27-30 d.d.

TARPTAUTINIAI SUVAŽIAVIMAI.

- ★ **IX International Congress on Diseases of the Chest.** Kopenhaga, Danija, Rugpiūčio mėn. 20-25.

- ★ **V World Congress of Cardiology.** New Dehli, Indija. Spalių mėn. 30 - Lapkričio mėn. 5.
- ★ **International College of Medical Practice Congress** (8 the Salzburg, Austria. Rugsėjo mėn. 15-18.
- ★ **International Congress of Internal Medicine.** Amsterdam. Rugsėjo mėn. 7-10.
- ★ **International Society of Orthopedic Surgery and Traumatology.** Paris. Rugsėjo mėn. 4-9.
- ★ **Latin American Association of Proctology Congress.** Santiago, Chile. Rugsėjo mėn. 6-10.
- ★ **Scandinavian Neurosurgical Society.** Gothenburg, Sweden. Rugsėjo mėn. 9-10.
- ★ **Australian College of General Practice.** South Australia. Spalių mėn. 24-28.
- ★ **Balkan Medical Union.** Balkan Medical Week, Athens and Kos, Greece, Spalių mėn. 2-10.
- ★ **International Association of Gastroenterology.** Madrid. Spalių mėn. 14-18.
- ★ **International College of Surgeons.** Mexico City. Spalių mėn. 3-8.
- ★ **World Medical Association.** Manila, Philippine. Lapkričio mėn. 6-14.

● **Apie mus rašo:** "Tiksliai neskaičiavau, bet yra teigiama, kad Čikagoje ir apylinkėse gyvena ir dirba apie 100 lietuvių daktarų... Jie įsikūrę viens už kitą šauniau, nes metinės pajamos esančios 25-30 tūkstančių dolerių. Tų daktarų "gerumą" ačiū Dievui neteko man Čikagoje ant savo kailio išbandyti, bet jų darbo valandos ilgos, įtemptos ir darbas atsakingas. Bendra visų opinija, kad čia daktarai "lupa". Sako, atvykus pas daktarą ar į ligoninę, pirmiausia ne į ligonį žiūri, bet į jo kišenę — kas ir iš ko užmokės?"

Nežinau ar tai geras fasonas ar tik šeiminkės tinginystė, kad, daug kas užsikvietęs vakarienei nuveža į restoraną. Taip buvo su daktarais pp. B. su inž. pp. S. Tiesa, tie restoranai gana prašma nūs, kaip ir jų vardai: "Millionaire Club", "Kon-Tiki" ir kt., bet man kažkaip tai neįprasta — nėra namų jaukumo." (Tėviškės Aidai. 1965. lapkr. mėn. 9 d. Nr. 44)

Dainų Šventė ir Lietuviai Gydytojai (statistika). Dainų Šventė pareikalavo daug darbo ir pinigų. Išlaidas beveik išimtinai padengė Chicago. Pagal Lietuvių Enciklopediją Chicagoje ir apylinkėse gyvena 100,000 lietuvių. Lietuvių kilmės medicinos ir dantų gydytojų yra 220, taigi lietuviai gydytojai sudaro 0,2% visų Chicagoje gyvenančių lietuvių.

Dainų Šventės mecenatų buvo 32, iš kurių 17 buvo Chicagos lietuviai gydytojai, kas sudaro 52% visų mecenatų.

★ ★ ★

Pajieškojimas

Paieškomas **Dr. Adolfas Petrolionas.** Yra gautas laiškas. Žinantieji prašomi pranešti LGB redakcijai.

Thank you for your patronage.

*Our goal is to continue to be
of service to you with our fine
line of pharmaceuticals, as we
were privileged to do during
the past 55 years.*

MALLARD, INC.

Pharmaceutical Manufacturers
Detroit, Michigan

Compliments of:

SHELLY WEISBERG, Medical Service Representative

J. B. ROERIG & Co.

**6152 NORTH SPRINGFIELD
CHICAGO, ILLINOIS 60645**

Mylimai motinai Liejuvoje mirus, mielą prietelį

DR. JONĄ JUSIONĮ

ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga

PROFESSIONAL PHARMACIES

REMLAKE — ROCHKES

Apothecary

2421 W. 63rd Street

HE 4-1500

Open Daily 9:30 — 10

Wednesday and Saturday 9:30 — 9

ROCHKES

Medical Arts Pharmacy

3213 W. 63rd Street

WA 5-4787

Open Daily 10 — 10

Sunday 10 — 2

MARQUETTE

Medical Building Pharmacy, Inc.

6132 So. Kedzie Avenue

Open daily 10 — 10

GR 6-3535

Wednesday 10 — 6

Saturday 9:30 — 6

PHYSICIAN'S, DIABETIC'S AND SICKROOM SUPPLIES
WE OFFER A FREE AND EFFICIENT PICKUP & DELIVERY SERVICE.

6910 SO. FAIRFIELD AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60629

HAMES OLDSMOBILE, INC.

2442 West Columbus Avenue

Chicago 29, Illinois

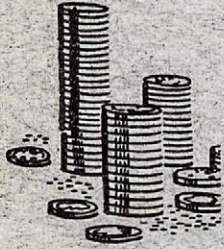
GROVEHILL 6-1010

FOR THE BEST DEAL AND SERVICE

For those who like to deal with a quality place of business, there is no finer than HAMES Oldsmobile.

The Hames dealership specializes in selling and servicing the medical profession as is attested by it's many happy and satisfied doctors throughout Chicago land.

PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

4½%

Dabartinis dividendas
išmokamas dukart
per metus.

MUTUAL

Federal

SAVINGS & LOAN
ASSOCIATION

Pirmadienį, antradienį ir penktadienį
nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 v. vak.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų

Trečiadienį uždaryta visą dieną.

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747

John J. Kazanuskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

RETURN TO:

Lithuanian Medical Bulletin
8743 Mobile Avenue
Oak Lawn, Illinois 60453
Return postage guaranteed.

Dr. V. Tumienis ,
7042 So. Maplewood Ave.,
Chicago, Ill., 60629